

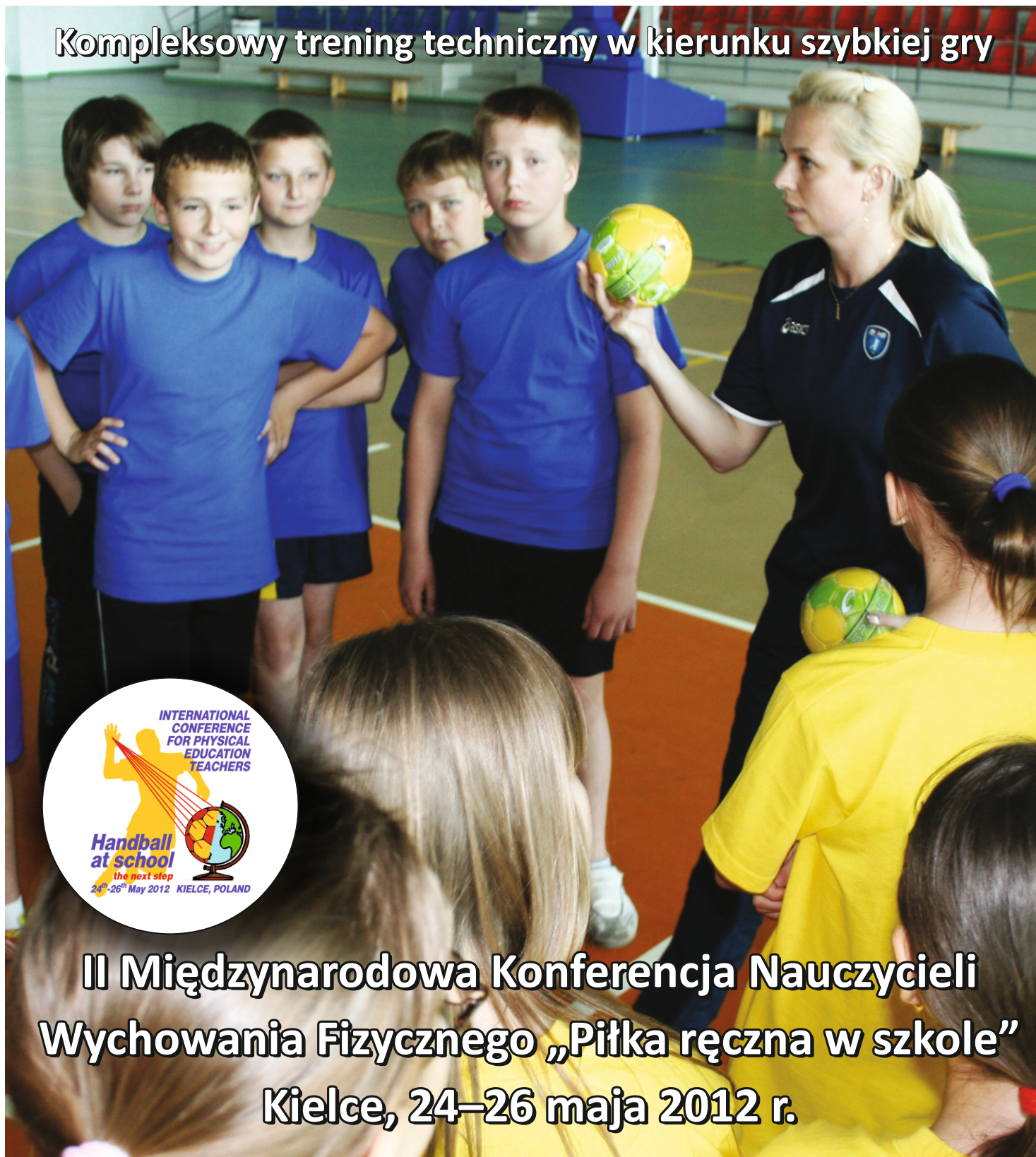
2012

nr 1-2 (96-97)

WYDANIE SPECJALNE

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Kompleksowy trening techniczny w kierunku szybkiej gry



**II Międzynarodowa Konferencja Nauczycieli
Wychowania Fizycznego „Piłka ręczna w szkole”
Kielce, 24–26 maja 2012 r.**



PISMO ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
CENTRUM DOSKONAŁENIA
NAUCZYCIELI W KIELCACH

REDAKCJA
BARBARA SKARŻYŃSKA

WSPÓŁPRACA
TOMASZ KOŚCIAK
MARTYNA GŁĘBOCKA
IZABELA KRZAK-BORKOWSKA
ZDJĘCIA
MARTYNA GŁĘBOCKA

ADRES REDAKCJI
ŚCDN, UL. MARSZAŁKA
JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO 42
25-431 KIELCE

TELEFONY
41 362 45 48
41 362 45 13
TEL./FAX 41 362 48 99

DRUK
MINO-S – RAFAŁ WAROT, KIELCE

REDAKCJA ZASTRZEGA SOBIE
PRAWO DO DOKONYWANIA
SKRÓTÓW W TEKSTACH
ARTYKUŁÓW I ZMIANY
TYTUŁÓW.
NIE ODPOWIADAMY ZA TREŚĆ
PŁATNYCH REKLAM
I OGŁOSZEŃ.

„INSPIRACJE”
ROZPROWADZANE
SĄ BEZPŁATNIE.
ZAINTERESOWANYCH NASZYM
PISMEM ZAPRASZAMY DO
SIEDZIBY ŚCDN – REDAKCJA
„INSPIRACJI”, POK. 17.

ZAPRASZAMY NA STRONĘ
INTERNETOWĄ ŚCDN
WWW.SCDN.PL

ISSN 1428-5479

OD REDAKCJI

Szanowni Czytelnicy,

od lat Kielce są stolicą polskiej piłki ręcznej. Sukcesy zawodników klubu Vive Targi Kielce dostarczają fanom piłki ręcznej niepowtarzalnych emocji, tworzą dobry klimat wokół tej dyscypliny sportowej, są dobrym przykładem dla młodzieży uprawiającej sport. To wszystko sprawia, że Kielce są doskonałym miejscem na wspólne spotkania nauczycieli zafascynowanych piłką ręczną. Potwierdzili to sami uczestnicy pierwszej międzynarodowej konferencji poświęconej piłce ręcznej w szkole, zorganizowanej przez Świętokrzyskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli dwa lata temu. Wysoko ocenili możliwość uczenia się od najlepszych specjalistów w tej dziedzinie – polskich i zagranicznych oraz wymiany doświadczeń w gronie nauczycieli wychowania fizycznego z różnych zakątków Polski.

Wykorzystując popularność piłki ręcznej w naszym regionie oraz dobre doświadczenia poprzedniego spotkania, Świętokrzyskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli, przy wsparciu Związku Piłki Ręcznej w Polsce i Klubu Sportowego Vive Targi, postanowiło kontynuować sprawdzoną inicjatywę i po raz drugi zaprosiło nauczycieli do Kielc. Głównym zamierzeniem organizatorów jest popularyzowanie piłki ręcznej w szkołach poprzez wsparcie merytoryczne i metodyczne nauczycieli wychowania fizycznego. Pod okiem znakomitych trenerów z Polski, Danii, Serbii i Czech nauczyciele zdobywali nowe doświadczenia i poznawali tajniki treningu technicznego ukierunkowanego na szybką grę.

W wydaniu, które mamy przyjemność przekazać Państwu, znalazły się teksty napisane dla nauczycieli przez prelegentów z Polski i zagranicy: Allana Lunda, Ilonę Hapkovą, Milana Petronijevica, psychologa Polskiego Komitetu Olimpijskiego Marcina Kochanowskiego. Zamieściliśmy również relację z wystąpienia prof. J. Czerwińskiego, rozmowy oraz refleksje, którymi zechcieli podzielić się z nami uczestnicy konferencji. Mamy nadzieję, że wydanie specjalne będzie wartościowym dodatkiem do materiałów metodycznych przekazanych Państwu przez organizatorów w czasie konferencji.

Zapraszamy do lektury. Do zobaczenia na kolejnej konferencji w Kielcach!

Redakcja „Inspiracji”

SPIS TREŚCI

Barbara Skarżyńska	
Sympatycy piłki ręcznej po raz drugi w Kielcach	3–4
Martyna Głębocka	
Pasjonaci piłki ręcznej są w całej Polsce	
– rozmowa z Jackiem Wołowcem, dyrektorem ŚCDN w Kielcach	5
Barbara Skarżyńska	
Rola trenera w procesie szkoleniowym	6–8
Allan Lund (Dania)	
Duńska szkoła – nauczanie piłki ręcznej młodzieży w wieku 12–16 lat	9–10
Ilona Hapkova (Czechy)	
Piłka ręczna w szkole podstawowej we Francji	10–11
Milan Petronijevic (Serbia)	
„Korzenie” i „skrzydła” dla nowych mistrzów piłki ręcznej	12–14
Marcin Kochanowski	
Psychologiczne aspekty budowania zespołu piłki ręcznej	14–15
Martyna Głębocka	
Finał konkursu „Sport w sztuce”	16
Wyniki konkursu „Sport w sztuce”	17
Edyta Wójcicka	
„Sport w sztuce” – konkurs dla nauczycieli. Scenariusz cyklu lekcji poświęconych filmowi „Ucieczka do zwycięstwa”	18–20
Martyna Głębocka	
Wsparcie dla pasjonatów piłki ręcznej. Debata wuefistów	21
Martyna Głębocka	
Warto grać w szczypiorniaka. Rozmowa z prof. Januszem Czerwińskim, byłym rektorem AWFIS w Gdańsku oraz byłym zawodnikiem i trenerem reprezentacji Polski w piłce ręcznej	22
Powiedzieli o II Międzynarodowej Konferencji „Piłka ręczna w szkole”	23

SYMPATYCY PIŁKI RĘCZNEJ PO RAZ DRUGI W KIELCACH

HANDBALL SUPPORTERS FOR THE SECOND TIME IN KIELCE

W odpowiedzi na duże zainteresowanie i niezwykle ciepłe przyjęcie ze strony uczestników I Międzynarodowej Konferencji „Piłka ręczna w szkole” w 2010 roku Świątokrzyskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Kielcach, przy wsparciu Związku Piłki Ręcznej w Polsce i Klubu Sportowego Vive Targi Kielce, zaprosiło nauczycieli wychowania fizycznego do stolicy szczypiorniaka na drugą edycję spotkań z piłką ręczną.

Przez trzy dni, od 24 do 26 maja 2012 roku, ponad stu nauczycieli wychowania fizycznego z całej Polski uczestniczyło w wykładach i zajęciach warsztatowych prowadzonych przez najlepszych specjalistów – teoretyków i trenerów piłki ręcznej z Polski i Europy.

Gośćmi II Międzynarodowej Konferencji „Piłka ręczna w szkole” byli: prof. dr hab. Janusz Czerwiński – były rektor gdańskiej AWF, Marcin Kochanowski – psycholog Polskiego Komitetu Olimpijskiego, lektorzy Komisji Metodycznej Europejskiej Federacji Piłki Ręcznej: Allan Lund (Dania), Milan Petronijevic (Serbia), Ilona Hapkova (Czechy) oraz polscy specjaliści: Dariusz Tomaszewski – trener kadry narodowej, Stanisław Majorek – trener brązowych medalistów igrzysk w Montrealu i były zawodnik AZS Kraków, dr hab. Michał Spieszny – kierownik Katedry Teorii i Metodyki Gier Sportowych i Rekreacyjnych AWF w Krakowie, dr Stanisław Hojda – były trener kieleckich szczypiornistów w ekstraklasie, obecnie dyrektor Centrum Sportu Politechniki Świętokrzyskiej.

Tematem wiodącym konferencji był kompleksowy trening techniczny w kierunku szybkiej gry. Piłka ręczna jest grą kontaktową, szybką, wymagającą dobrej orientacji i podejmowania błyskawicznych decyzji. Zdaniem organizatorów właśnie szybkość jest niezwykle



Otwarcie II Międzynarodowej Konferencji „Piłka ręczna w szkole” z udziałem gości z Polski i zagranicy w Międzynarodowym Centrum Kultur w Kielcach

trudną do wytrenowania cechą motoryczną w piłce ręcznej. Dlatego celem konferencji było przekonanie nauczycieli, instruktorów i trenerów do tego, iż w szybkości gry leży tajemnica sukcesu. Podczas zajęć zorganizowanych w hali sportowej Politechniki Świętokrzyskiej szkoleniowcy wyjaśniali, w jaki sposób kształtować szybkość i skuteczność działania piłkarza ręcznego w treningu techniczno-taktycznym oraz jak doskonalić podejmowanie szybkich decyzji w elementach gry w ataku i w obronie. Zajęcia z nauczycielami i uczniami kieleckich szkół poprowadzili: Allan Lund z Danii, Milan Petronijevic z Serbii, Ilona Hapkova z Czech oraz polscy

specjaliści: Dariusz Tomaszewski, Stanisław Majorek i dr hab. Michał Spieszny. Konferencję zakończyła debata nauczycieli w Centrum Edukacyjnym w Wólce Milanowskiej, podczas której wspólnie zastanawiano się, jak poprawić kondycję wychowania fizycznego w szkołach. Dyskusję poprzedził wykład dra Stanisława Hojdy z Politechniki Świętokrzyskiej na temat aksjologii piłki ręcznej.

Główny inicjator spotkania nauczycieli i miłośnik piłki ręcznej Jacek Wołowicz – dyrektor ŚCDN – podkreśla, że należy wykorzystać sukcesy sportowe piłkarzy ręcznych Vive Targi Kielce do popularyzowania gry w piłkę ręczną w polskich szkołach poprzez wsparcie metodyczne nauczycieli wychowania fizycznego. Podczas otwarcia II Międzynarodowej Konferencji „Piłka ręczna w szkole” w siedzibie Filharmonii Świętokrzyskiej dyrektor J. Wołowicz, witając gości, powiedział:

– Spotykamy się dzisiaj, bo wszyscy kochamy piłkę ręczną. Jest to dyscyplina widowiskowa, która rozwija nie tylko tężyznę fizyczną, ale także kształtuje charaktery i osobowość młodych ludzi. Piłka ręczna uczy współpracy, przyczynia się do budowania postaw obywatelskich młodych ludzi. Zacytował słowa Łukasza Kadziewicza, wicemistrza świata w piłce siatkowej, aby pokazać, jakim szacunkiem darzą piłkę ręczną sportowcy innych dyscyplin sportowych: „Dla mnie piłka ręczna to najbardziej męska gra zespołowa na świecie. Zawodnicy, którzy uprawiają ten sport to prawdziwi sportowcy, gladiatorzy XXI wieku”.

Znaczenie umiejętności gry zespołowej w dorosłym życiu podkreślała również Małgorzata Muzoń, Świątokrzyski Kurator Oświaty. Zwracając się do uczestników konferencji, powiedziała:

– Piłka ręczna jest najpiękniejszą dyscypliną świata. Dzięki temu, że w naszym województwie nauczyliśmy się grać zespołowo: marszałek,



W konferencji wzięli udział nauczyciele z 14 województw

województwa, kurator, dyrektorzy szkół, samorządy – jesteśmy coraz skuteczniejszą drużyną. W konferencji wzięli udział przedstawiciele resortu sportu, władz oświatowych i samorządowych województwa świętokrzyskiego: dr Jerzy Elias – reprezentujący Ministerstwo Sportu i Turystyki, Małgorzata Muzo – Świątokrzyski Kurator Oświaty, Jacek Kowalczyk – dyrektor Departamentu

Promocji, Edukacji, Kultury, Sportu i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego, Zdzisław Wrzałka – starosta powiatu kieleckiego, Leszek Wnętrzak – Urząd Marszałkowski, Grzegorz Budzisz – prezes Świątokrzyskiego Związku Piłki Ręcznej, Radosław Wasiak – dyrektor Klubu Sportowego Vive Targi Kielce, Zbigniew Tłuczyński – wielokrotny reprezentant Polski w piłce ręcznej, olimpijczyk z

Moskwy, Zbigniew Piątek – olimpijczyk z Barcelony i Sydney.

Patronat merytoryczny nad konferencją objęła Europejska Federacja Piłki Ręcznej.

Barbara Skarżyńska
ŚCDN w Kielcach

PROGRAM KONFERENCJI Program of the Conference

II Międzynarodowa Konferencja Nauczycieli Wychowania Fizycznego „Piłka ręczna w szkole”

Second International Conference on Physical Education Teachers „Handball at school – the next step”

Hasło konferencji: „Kompleksowy trening techniczny
w kierunku szybkiej gry”

The motto of the conference: Comprehensive training

Konferencja pod patronatem Europejskiej Federacji Piłki Ręcznej (EHF)

Dzień I – 24 maja 2012 r.

Międzynarodowe Centrum Kultury – Filharmonia Świętokrzyska
w Kielcach

24 May 2012 – International Center of Cultures – Kielce Philharmonic

Wykłady / Lectures

- **Prof. dr hab. Janusz Czerwiński** – „Rola trenera w procesie szkoleniowym” – wykład inauguracyjny
„The role of the coach in the training process” – the inaugural lecture
- **Allan Lund** – „Teaching handball to youngsters aged 12–16 years – the Danish way!”
„Duńska szkoła – nauczanie piłki ręcznej młodzieży w wieku 12–16 lat”
- **Ilona Hapkova** – „Practice of handball at school in France”
„Piłka ręczna w szkole podstawowej we Francji”
- **Milan Petronijevic** – „Roots and wings for new handball champions”
„Korzenie” i „skrzydła” nowych mistrzów piłki ręcznej”
- **dr Jerzy Elias** – „Program przygotowawczy olimpijski – Londyn 2012”
Olympic Preparation Programme London 2012
- **Marcin Kochanowski** – „Psychologiczne aspekty budowania zespołu piłki ręcznej”
„Psychological aspects of building a handball team”

Dzień II – 25 maja 2012 r.

Hala sportowa Politechniki Świętokrzyskiej
Sports Hall of Kielce University Technology

Warsztaty / Workshops

- **Allan Lund** – „Improving technical and tactical skills in the phases 1, 2 and 3 of the game”
„Doskonalenie umiejętności technicznych i taktycznych w pierwszej, drugiej i trzeciej fazie gry”.
- **Milan Petronijevic**
– „First mini handball school lesson”
„Pierwsza lekcja minipiłki ręcznej w szkole”
– „Speed, agility and quickness in basic handball skills”
„Szybkość, zwinność i prędkość w zakresie podstawowych umiejętności piłki ręcznej”
- **Ilona Hapkova**
– „How to organize an hour of physical education with a large number of students?”

„Jak zorganizować zajęcia wychowania fizycznego, uwzględniając dużą liczebność grupy?”

– „How to actively involve weaker students?”

„W jaki sposób angażować uczniów słabszych?”

- **Dariusz Tomaszewski** – „Nauka i doskonalenie podejmowania decyzji (szybkich i właściwych) w elementach gry w ataku i w obronie”
„Learning and improving decision-making (quick and appropriate) in the elements of the game in attack and defense”

- **Stanisław Majorek** – „Ćwiczenia techniczne – kompleksowe”
„Technical exercises – comprehensive”

- **dr hab. Michał Spieszny** – „Kształtowanie szybkości i wytrzymałości szybkościowej w treningu taktyczno-technicznym”
„Shaping speed endurance in tactical – technical training”

Dzień III – 26 maja 2012 r.

Centrum Edukacyjne w Wólce Milanowskiej
Education Center in Wólka Milanowska

Wychowanie fizyczne w szkole – dyskusja
Physical education in school – discussion

Zakończenie konferencji / End of the Conference

- Wykład wprowadzający – **dr Stanisław Hojda** – „Aksjologia piłki ręcznej”
Introductory lecture – „Handball axiology”
- **Rozmowa z zawodnikami** – „Moja droga do sportowego sukcesu”
– próba przedstawienia rozwiązań pracy z dziećmi i młodzieżą w wybranych krajach Europy – zawodnicy Vive Targi Kielce
„May way to success in sport” – discussion with players Vive Targi Kielce
– attempt to present solution of the work with children and teenagers in selected European countries
- **Wychowanie fizyczne w szkole – dyskusja**
Physical education in school – discussion

Współorganizatorzy / Co-organizers

- Związek Piłki Ręcznej w Polsce / Poland Handball Federation
- Klub Sportowy Vive Targi Kielce / Sport Club Vive Targi Kielce

Patronat honorowy / Honorary Patronage

- Minister Sportu i Turystyki – Joanna Mucha / Ministry of Sport and Tourism
- Wojewoda Świętokrzyski – Bożentyna Pałka-Koruba / Voivode of the Świętokrzyskie Voivodeship
- Marszałek Województwa Świętokrzyskiego – Adam Jarubas / The Marshal of Świętokrzyskie Province
- Starostwo Powiatowe – Zdzisław Wrzałka / Chairman of the District Council, Starosta of Kielce
- Świątokrzyski Kurator Oświaty – Małgorzata Muzo / The School Superintendent of Świętokrzyskie Province
- Prezydent Miasta Kielce – Wojciech Lubawski / The Mayor of Kielce

Patronat medialny / Media Patronage

- Echo Dnia
- Radio Kielce

PASJONACI PIŁKI RĘCZNEJ SĄ W CAŁEJ POLSCE

HANDBALL ENTHUSIASTS ARE THROUGHOUT ALL THE COUNTRY

Rozmowa z Jackiem Wołowcem, dyrektorem Świątokrzyskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Kielcach

Już drugi raz Świątokrzyskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli zaprosiło nauczycieli wychowania fizycznego do udziału w konferencji poświęconej piłce ręcznej. Dlaczego warto namawiać do uprawiania w szkołach tej dyscypliny sportowej?

– Każdy sport uprawiany w szkołach przez dzieci sprawia, że są sprawniejsze, zdrowsze, mają lepsze samopoczucie. Piłka ręczna jest wyjątkowa. Jest to dyscyplina, która jak żadna inna uczy właśnie gry zespołowej. W polskim społeczeństwie ciągle brakuje umiejętności współpracy. Od kilku lat widać to wyraźnie na rynku pracy. Pracodawcy poszukują ludzi, którzy potrafią pracować w grupie. Niestety w szkole te umiejętności nie są rozwijane. Raczej doceniane są indywidualne osiągnięcia. Stąd ogromna rola sportu w kształtowaniu postaw społecznych. Z drugiej strony piłka ręczna rozwija wszechstronnie tętnę młodego człowieka. Jest w niej wszystko – biegi, skoki i rzut piłką. Pracują i rozwijają się wszystkie mięśnie. Liczy się zarówno szybkość, jak i umiejętności przewidywania tego, co wydarzy się na boisku.

Jaka jest kondycja piłki ręcznej w polskich szkołach?

– Trudno jednoznacznie odpowiedzieć. To w dużym stopniu zależy od nauczycieli. Jeśli wuefista jest pasjonatem tej dziedziny, to rozwija się ona dość dobrze. Z pewnością piłka nożna, koszykówka czy siatkówka są w polskich szkołach bardziej popularne. Istotne jest też zaplecze sportowe szkół. Do trenowania szczypiorniaka potrzebna jest sala o określonych wymiarach lub boisko ze sztuczną nawierzchnią. Jestem jednak przekonany, że jeśli ktoś bardzo chce, to można ćwiczyć w każdym miejscu. W Danii bardzo popularna jest piłka ręczna grana niewielką piłką szmacianą. Ta odmiana szczypiorniaka nazywana jest *street handball* i grają w nią dzieciaki. W Polsce dość późno uczniowie stykają się z tym sportem. Poprzez konferencję chcemy zachęcać nauczycieli do popularyzowania szczypiorniaka.

Nauczyciele wychowania fizycznego, którzy zajmują się w szkołach piłką ręczną, nie kryli, że są pozostawieni „sami sobie”. Nikt ich nie wspiera w popularyzowaniu tej dyscypliny. Kto powinien im pomagać?

– Najbardziej na popularyzacji tego sportu powinno zależeć Związkowi Piłki Ręcznej w Polsce, a co za tym idzie przedstawicielom w poszczególnych Okręgach. Związek powinien pomagać nauczycielom w organizowaniu zawodów, wspierać finansowo czy przekonywać samorządy, aby pomagały w rozwoju tej dyscypliny w szkołach. Naszym celem przy organizacji tej konferencji jest również dowartościowanie wuefistów. Chcemy ich utwierdzić w przekonaniu, że robią rzeczy duże, interesujące, ciekawe i warto, aby w tym wytrwali. Poza tym mają okazję spotkać się z wybitnymi fachowcami. Mogą się podzielić swoimi uwagami z osobami, które mają wpływ na to, co dzieje się w polskiej piłce ręcznej.

Wróćmy do konferencji, jak Pan ją ocenia?

– Bardzo dobrze. Najważniejsze, że uczestnicy ją chwalili. Usłyszałem od nich wiele pochlebnych opinii. Zajęcia prowadzili doskonali fachowcy z Polski, Danii, Czech i Serbii. To sprawiło, że spotkania były interesujące. Każdy uczestnik dostał materiały pokonferencyjne – płyty CD z zarejestrowanymi zajęciami warsztatowymi. Nauczyciele mogą wykorzystać materiał w czasie lekcji.

Po konferencji sporo się mówiło o wejściu do świątokrzyskich szkół *street handballu*, co z realizacją tego pomysłu?

– To świetna idea. Jednak, aby popularyzować ten sport, potrzeba zaangażowania różnych instytucji. Od Okręgowego Związku Piłki Ręcznej do samorządu województwa. My wspieramy nauczycieli wiedzą. W Kielcach mamy wymienione warunki do popularyzowania piłki ręcznej. Jesteśmy stolicą szczypiorniaka. Drużyna Vive odnosi coraz większe sukcesy nie tylko w kraju, ale również w Europie. Mamy skąd czerpać wzory, potrzebne są jednak decyzje organizacyjne.

W jaki sposób zagraniczni wykładowcy ocenili tę konferencję?

– Bardzo dobrze. O klasie konferencji świadczy choćby udział już kolejny raz Allana Lunda, wspaniałego szkoleniowca z Danii. Także inne zajęcia praktyczne i teoretyczne poprowadzili najlepsi fachowcy piłki ręcznej z Polski. Naszym

ambasadorem w świecie międzynarodowej piłki ręcznej jest Milan Petronijevic z Serbii, który był gościem obu konferencji i po ich zakończeniu przekazał swoje pozytywne uwagi Europejskiej Federacji Piłki Ręcznej. Chwalił nas za bardzo dobre przygotowanie konferencji pod względem merytorycznym oraz organizacyjnym. Rozmawialiśmy z Milanem Petronijevicem na temat modyfikacji kolejnej konferencji. Zaproponowaliśmy rozszerzenie o koszykówkę i piłkę siatkową. Uznał, że to dobra propozycja.

Właśnie, co z trzecią konferencją „Piłka ręczna w szkole”?

– Nie ulega kwestii, że aby kolejna edycja spotkała się z zainteresowaniem uczestników, musimy trochę zmodyfikować formułę. Być może zwiększymy liczbę zajęć warsztatowych, może poszerzymy o nowe dyscypliny. Zastanawiamy się nad wprowadzeniem tematów dotyczących wykorzystania multimediiów na lekcjach wuefu. Jeśli się zdecydujemy na organizację trzeciej konferencji z tego cyklu, to wypada ona dopiero w roku 2014. Mamy jeszcze trochę czasu na przygotowania. Zachęca nas do tego ogromne zainteresowanie nauczycieli. W drugiej konferencji uczestniczyli wuefisci ze szkół z czternastu województw. Pasjonaci piłki ręcznej są w całej Polsce.

Dziękuję za rozmowę.

Martyna Głębocka



Jacek Wołowec – dyrektor Świątokrzyskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Kielcach

ROLA TRENERA W PROCESIE SZKOLENIOWYM

THE ROLE OF THE COACH IN THE TRAINING PROCESS

Prof. dr hab. Janusz Czerwiński po raz drugi był gościem II Międzynarodowej Konferencji „Piłka ręczna w szkole”. Podczas wykładu o roli trenera we współczesnym sporcie nawiązywał do swojej książki „Twórcy medalowych sukcesów” i zawartych w niej przemyśleń na temat warsztatu szkoleniowego i sztuki skutecznego treningu. Cytował wybitnych trenerów, którzy na przestrzeni ostatnich lat osiągnęli znaczące sukcesy: Andrzeja Niemczyka (siatkówka kobiet), Antoniego Piechniczka (piłka nożna) i Bogdana Wentę (piłka ręczna).

Prof. J. Czerwiński przyznał, że okres ostatnich lat charakteryzuje się załamaniem pozycji trenera w Polsce. Złożyło się na to wiele przyczyn, ale najważniejsze z nich to wadliwa koncepcja szkolenia, wyjazd wielu trenerów za granicę,

niskie płace, a przede wszystkim niska pozycja zawodu trenera.

W oparciu o własne doświadczenie oraz propozycje innych trenerów i naukowców prof. Czerwiński omówił czynniki, które mają znaczący wpływ na sukcesy w pracy trenerów. Spontaniczne, amatorskie rozwiązania dotyczące treningu przeszły do historii. Podkreślił szczególną rolę nauki w tworzeniu nowej jakości treningu i osiąganiu sukcesów sportowych.

BUDOWANIE ZESPOŁU

Jest wiele czynników, które odgrywają ważną rolę w zawodzie trenera – jest to wiedza dotycząca danej gry, perfekcyjna znajomość struktury walki sportowej oraz umiejętność tworzenia zespołu.

Znany polski trener siatkarski **Andrzej Niemczyk** tak widzi budowanie drużyny:

„**Szukam osobowości.** Do osiągnięcia sukcesu w sporcie potrzebni są ludzie, którzy coś w sobie mają. Dlatego nie wymagam od szkoły, żeby wychowywała karne i posłuszne zakonnice, ale żeby kształtowała osobowości. Tylko z takimi dziewczynami, które mają osobowość można wygrywać turnieje i zawody. Dlatego stawiam na zawodniczki, które wcześniej wyjechały z domów i poszły do szkół z internatem lub żyją na stacji. Taka dziewczyna szybko się usamodzielnia, bo mama nie robi jej prania i nie gotuje obiadów. Taka osoba wie, do czego dąży i jest wytrwała, chce osiągnąć zamierzony cel i z takimi lubię pracować. Wychowanie przez sport to wcale nie jest pusty



PROF. DR HAB. JANUSZ CZERWIŃSKI jest jednym z najwybitniejszych przedstawicieli świata nauk o kulturze fizycznej, autorem bądź współautorem ponad 200 publikacji naukowych publikowanych w wielu czasopismach polskich i zagranicznych. W latach 1981–1984 i 1996–2002 rektor Akademii Wychowania Fizycznego w Gdańsku, dziś Rektor Honorowy AWFiS. Był członkiem Prezydium Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich i Przewodniczącym Kolegium Rektorów AWF. Doktor honoris causa Uniwersytetu Wychowania Fizycznego i Sportu w Kijowie.

Wielokrotny reprezentant Polski w piłce ręcznej, a później trener reprezentacji kraju, która pod jego kierunkiem najpierw zajęła czwarte miejsce w mistrzostwach świata w 1974 roku, rok później wywalczyła drugie miejsce w Pucharze Świata, a w 1976 roku zdobyła brązowy medal olimpijski, jedyny w narodowej historii tej dyscypliny sportu.

Prowadził także narodowe drużyny Islandii i Grecji. Przez osiem lat pełnił funkcję Prezesa Związku Piłki Ręcznej w Polsce, a od 1996 roku jest Honorowym Prezesem ZPRP. Zasłużony działacz Europejskiej Federacji Piłki Ręcznej. Laureat Nagrody Fair Play Polskiego Komitetu Olimpijskiego.

slogan. Jeśli trener ma trochę pedagogicznej żylki, to takie wychowanie może być naprawdę skuteczne. Ale pamiętajmy, że sport to nie jest instytucja demokratyczna i warto sobie z tego zdać sprawę. Ktoś ma zadatki na gwiazdę, to ja oczywiście jestem w stanie zrobić z niego gwiazdę, ale jak ktoś jest od czarnej roboty, to musi się skupić na czarnej robocie, a nie próbować brać na siebie roli gwiazdy. To nie wyjdzie – wyrobnik jest wyrobnikiem i zawsze nim pozostanie”.

Bardzo ważne jest, aby trener w procesie budowania zespołu poszukiwał takich zawodników, spośród których może wybrać lidera. Lider zajmuje ważną pozycję w zespole – od skuteczności jego działania, i to nie tylko w sferze techniczno-taktycznej, ale przede wszystkim w sferze psychologicznej, zależy końcowy sukces. Działania lidera drużyny są ściśle powiązane z pozostałymi członkami drużyny będącej na boisku. Lider stymuluje efekt synergiczny związany z występowaniem nadwyżki w skuteczności realizowanych działań przebywających na boisku zawodników. Dzieje się to wtedy, gdy występuje optymalna koordynacja wszystkich elementów gry u zawodników biorących w danym momencie udział w walce sportowej. Mówimy wtedy o tzw. **timingu**. Zjawisko to charakteryzuje się tym, że występuje w pewnych okresach gry, jest czasowe i wyzwala u wszystkich zawodników maksymalną energię i motywację do sukcesu. W praktyce bywa tak, że timing decyduje o sukcesie – kto go osiąga, zwykle wygrywa. Timing to swoista szansa pozwalająca pozornie słabszym zawodnikom wygrywać z teoretycznie silniejszym przeciwnikiem. Timingu nie można się nauczyć i nie można go w zaplanowany sposób uzyskać. Jest to swoiste wycucie, które osiąga się niezbyt często i nie w każdych warunkach.

STYL KIEROWANIA DRUŻYNĄ

Do trenera należy ocena możliwości sportowych poszczególnych członków zespołu. Dobry trener dla każdego z nich znajdzie miejsce, które będzie służyć drużynie i da satysfakcję zainteresowanemu. Badania dotyczące funkcji i stylów kierowania zespołem wyodrębniają cztery najważniejsze zadania: 1. planowanie procesu szkoleniowego, 2. zorganizowanie tego procesu, 3. prowadzenie działalności organizacyjno-szkoleniowej oraz 4. kontrolowanie procesu szkoleniowego. Tak szeroko pojęta rola trenera sprowadza się do sterowania rozwojem zespołu w taki sposób, aby osiągnąć maksymalne efekty i realizować postawiony cel.

Wybór przez trenera stylu oddziaływania na zespół jest związany z jego osobowością, wiedzą, doświadczeniem, umiejętnością dostosowania się do warunków, w jakich przypadło mu pracować. Nie ma jednego doskonałego stylu kierowania przydatnego w każdych warunkach. Każdy styl kierowania musi być bardziej lub mniej efektywny w zależności od sytuacji, w jakiej jest stosowany, gdyż to ona determinuje, a nawet wymusza, określone zachowanie. Każde przewożenie grupie jest długofalową strategią opartą na całościowym zrozumieniu kompleksowych zadań trenera, który musi mieć wizję przyszłości, twórcze podejście i umiejętność przewidywania zmian oraz szybkość reakcji na zdarzenia ważne dla zespołu i jego otoczenia. Trener dla zawodników jest po to, aby mogli oni czerpać jak najwięcej korzyści z treningu. Kluczem do rozwijania ich umiejętności jest szczerość, otwartość, fachowość, doświadczenie.

Trener musi być autorytetem dla zawodników, powinien posiadać pewność siebie, dojrzałość i opanowanie, by zawodnik myślał o swoim trenerze jak o człowieku, który jest w stanie mu pomóc. Podstawą owocnej współpracy jest zaufanie do trenera, co w konsekwencji prowadzi do podwyższenia skuteczności walki sportowej.

KLIMAT W ZESPOLE

Gry zespołowe dostarczają wiele ciekawych możliwości obserwowania zachowań zawodników, zarówno ich postaw indywidualnych, jak i grupowych. Czołowe drużyny w piłce nożnej, ręcznej, siatkówce, koszykówce i w innych grach zespołowych poddane są dokładnej kontroli społecznej. Interpersonalne relacje podczas gry odbywają się na oczach licznych widzów, ujawniając reakcje zawodników w stosunku do siebie i trenerów podczas prowadzonych na boisku akcji. Postawy zawodników i trenera poddawane są surowej kontroli, przede wszystkim przez media.

Sukces sportowy zależy od atmosfery panującej w zespole, którą tworzy tzw. **„chemia” drużyny**. To dynamiczny proces odzwierciedlający dążenie członków grupy do trzymania się razem i pozostawania w spójności dla osiągnięcia celów. Owa „chemia”, będąca swoistą mieszkanką interpersonalną uwarunkowaną przez zawodników, a kontynuowaną przez trenera, służy temu, żeby poszczególni zawodnicy stworzyli optymalny klimat w zespole warunkujący realizację celu. Uważa się, że jest ona nieprzewidywalnym efektem oddziaływania na siebie różnych osobowości zgromadzonych w danym meczu. Powyższe podejście nie jest gwarantem każdego sukcesu. Bywa często, że harmonijne współdziałanie nie przynosi sukcesu. Tak zwaną „chemię” należy postrzegać jako proces wykraczający poza interakcje formalne.

ELIMINOWANIE KONFLIKTÓW I PODEJMOWANIE DECYZJI

Jednym z bardzo ważnych zadań trenera w pracy z drużyną jest eliminowanie konfliktów. Szybkość i trafność decyzji to znacząca umiejętność trenera. Wielkość i różnorodność skomplikowanych sytuacji w pracy z zespołem zmusza trenera do podejmowania decyzji – mieszczą się one w dwóch kategoriach: decyzji programowych i nieprogramowych. Te pierwsze podejmowane są zgodnie z zasadami i procedurami charakterystycznymi dla danej gry zespołowej. Służą one rozwiązywaniu powtarzających się problemów, np. przygotowaniu się graczy do meczu, treningu czy kontaktów z mediami. Decyzje nieprogramowe to zwykle decyzje wyjątkowe lub nietypowe. Dotyczą one zdarzeń na boisku w czasie meczu lub treningu. Te decyzje są bardzo ważne i w wielu przypadkach bardzo trudne.

Pomocą w podejmowaniu decyzji jest po pierwsze wiedza trenera o zespole i poszczególnych zawodnikach, powtarzalność i skuteczność określonych decyzji w przeszłości oraz ryzyko. Dwa pierwsze czynniki zależą od „pojemności” informacyjnej trenera. Trzeci, związany z ryzykiem, występuje wówczas, kiedy trener nie może przewidzieć skutku wyboru danego wariantu czy wyboru gry. Bardzo przydatna jest tutaj wiedza podstawowa na temat funkcjonowania osób o różnych typach osobowości.

Andrzej Niemczyk: „Nie wystarczy być trenerem, trzeba być ojcem, przyjacielem, powiernikiem, zwracać uwagę na to, która z dziewcząt zmienia fryzurę, a która kupiła sobie nową kieckę”.

Rolą trenera jest dostrzeganie w zespole słabych i mocnych stron. Dostrzeżone zalety należy wzmacniać, natomiast wady w miarę szybko usuwać, by nie dopuścić do dezorganizacji drużyny. Ważne jest, aby w drużynie pochwały i kary były przydzielane sprawiedliwie. Trener ma za zadanie obserwować zachowanie zawodników na treningach, meczach i poza obiektem sportowym. Znajomość przez trenera różnic indywidualnych pomiędzy zawodnikami w zakresie dyspozycji osobowościowych odgrywa bardzo ważną rolę w selekcji do zespołu. Bardzo ważnym zadaniem w grach zespołowych jest śledzenie stanu gotowości zawodnika po grze. Odpowiednia jego regulacja wpływa bowiem na stan gotowości i nastrój przed następną grą.

W pracy trenera duże znaczenie odgrywa przygotowanie psychologiczne. Wiedza w tym zakresie jest bardzo pomocna w rozwiązywaniu konfliktów oraz w podejmowaniu decyzji.

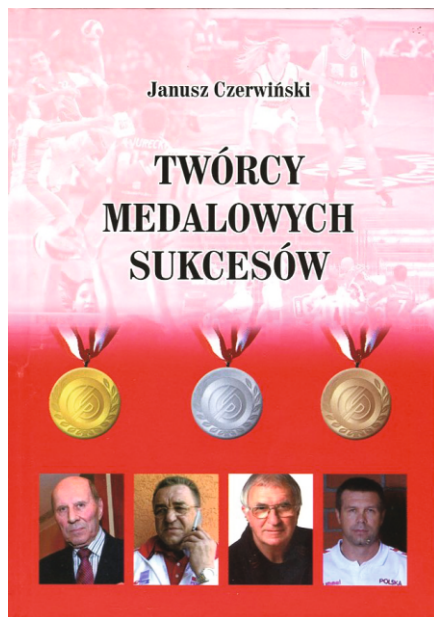
Andrzej Niemczyk: „Psycholog jest dla mnie, a nie dla zawodniczek. To ja korzystam z usług psychologa, który mi je przekazuje o zespole i poszczególnych zawodniczkach. To ja muszę zastosować je dla zespołu, a nie odwrotnie. Trener musi być pedagogiem, psychologiem i znać się na siatkówce”.

Antoni Piechniczek: „Konflikty starałem się rozwiązywać szybko i zwykle w gronie osób zainteresowanych. Metoda, która mi przyświecała to zbliżenie interesów. W pracy z kadrą nie miałem bezpośrednio współpracującego psychologa, ale sam wielokrotnie z psychologami się kontaktowałem, prosząc o wykładnię i interpretację problemów. Piłka nożna rządzi się własnymi prawami, dlatego nie zawsze liderem zespołu jest inteligentny, medialnie pięknie mówiący piłkarz, stąd Dejna przegrywał z Lubąńskim, Ernest Pohl z Hubertem Kostką, a Lucjan Brychczy z Jackiem Gmochem. Do tego dodać należy, że nie zawsze liderujący w grze chce taką samą rolę odgrywać poza boiskiem. Dzięki wnikliwym obserwacjom postaw i zachowań zawodników sam decydowałem o wyborze lidera w zespole”.

Bogdan Wenta: „Konflikty mają różne podłoże, najczęściej dotyczą decyzji trenera co do składu drużyny lub udziału zawodnika w grze. Sprawą najważniejszą jest dostrzec konflikt w porę i skutecznie zareagować. Jestem zwolennikiem rozmowy, w której podstawą są argumenty. Walka o pozycję w zespole trwa nieustannie. Rolą trenera jest przekonanie zawodników do otwartości i przestrzegania określonych zasad. Współpraca z psychologiem jest niezbędna w dzisiejszym sporcie wyczynowym, sam dużo się uczę, czytam i słucham tych, którzy w tym zakresie mają doświadczenie i wiedzę. Nigdy nie bałem się podejmować decyzji, nawet tych najtrudniejszych. To jest bardzo ważne dla budowania autorytetu w grupie”.

PROWADZENIE DRUŻYNY W CZASIE MECZU

W pracy trenera bardzo ważną rolę odgrywa umiejętność rozpoznawania emocji i stanu psychicznego zawodnika w trakcie meczu. Umiejętność czytania z twarzy swoich zawodników



i ich przeciwników wymaga ciężkiej pracy zarówno w sferze fizycznej, jak i psychologicznej. Dobrze przygotowany do zadań meczowych zespół charakteryzuje się świetnym zrozumieniem przede wszystkim partnerów, potrafi antycypować ruchy przeciwnika, co pozwala na wyrobienie dogodniejszych pozycji do oddania rzutu, strzału czy zbiegu. Nie jest pozbawiona racji opinia wielu obserwatorów życia sportowego w Polsce, że zatrudnienie trenerów zagranicznych bez znajomości języka polskiego nie sprzyja dobrej komunikacji pomiędzy trenerem a zawodnikami, szczególnie w trakcie meczu.

DROGA DO SUKCESU

Skuteczne kierowanie drużyną jest zadaniem trudnym, wymagającym wiedzy, doświadczenia i talentu. Społeczeństwo, a przede wszystkim sympatycy sportu, postrzegają trenera jako osobę kompetentną. Na taką opinię duży wpływ mają rezultaty, jakie uzyskują trenerzy z trenowanymi przez siebie zespołami. Zwykle niepowodzenia drużyny przypisywane są trenerowi.

Ostatecznym celem trenera winno być przekazanie drużynie wiedzy i osiągnięcie zamierzonego sukcesu sportowego. Większość trenerów w początkowym okresie pracy naśladuje styl pracy swoich mistrzów – nie jest to najlepsze rozwiązanie, gdyż na styl pracy wpływ mają warunki, w jakich się pracuje, zawodnicy, ich poziom sportowy, uwarunkowania ekonomiczne i szereg innych czynników. Żeby odnieść sukces, trener musi rozstrzygnąć, co jest najlepsze dla zespołu w jego aktualnej sytuacji. Posiadana przez trenera wiedza służy mu jedynie w pewnym wymiarze do uzupełnienia doświadczenia, intuicji, zdolności przewidywania zdarzeń. Osiągnięcie zamierzonego celu uwarunkowane jest tym, aby działania podejmowane świadomie przeważały nad działaniami nieświadomymi, gdyż w przeciwnym razie proces szkolenia sportowego wywka się spod kontroli danego trenera.

Przesadna intensyfikacja treningu nie może zakłócić fizjologicznych aspektów treningu, stąd na drodze do sukcesu pomijać należy hollywoodzkie metody pracy, które pojawiają się u tzw. trenerów „z przypadku”, a ich działalność jest wielce szkodliwa nie tylko dla danej drużyny, ale również dla obrazu myśli szkoleniowej. Nierzadko

bywa, że pseudonowoczesne metody stosują przypadkowi trenerzy, w wielu przypadkach tacy, którzy trafiają do Polski z zagranicy.

Współczesny trening sportowy jest uporządkowaną całością, której charakterystyczne składowe stanowią o jego skuteczności. Obserwacja współczesnych trendów szkoleniowych wskazuje na potrzebę poszukiwań nowych rozwiązań mających za główny cel przyspieszenie gry i wzbogacenie jej o elementy widowiskowe w czasie meczów. Wspomniana intensyfikacja pracy szkoleniowej musi wynikać z systemowej koncepcji treningu gier zespołowych, do czego zmierzać powinna każda z gier zespołowych. Sukces sportowy uwarunkowany jest pracą, talentem i motywacją zawodników. Niemalą rolę odgrywa też szczęście, które, jak podkreślają wszyscy trenerzy, jest bliskie tym, którzy są dobrze przygotowani do swoich zadań.

Na drodze do sukcesów w sporcie bardzo ważną rolę przypisać należy trenerowi, którego rola kierownicza jest bezdyskusyjna. Trener to największy sprawca sukcesów określonej dyscypliny sportowej. Skuteczny trener charakteryzuje się komunikatywnością, przyjaznym stosunkiem do swoich podopiecznych, dobrą współpracą z zawodnikami opartą na wzajemnym zrozumieniu. Wszystkie te cechy sprzyjają osiąganiu dobrych wyników.

Według Arystotelesa dobry przywódca musi posiadać:

- Ethos – to jego charakter moralny.
- Pathos – to jego zdolność do rozbudzania uczuć, wpływania na emocje.
- Logos – to umiejętność wyznaczania istotnych powodów do działania, do pobudzania umysłów ludzi.

W artykule wykorzystano fragmenty wykładu prof. dra hab. Janusza Czerwińskiego podczas II Międzynarodowej Konferencji „Piłka ręczna w szkole” oraz jego książki „Twórcy medalowych sukcesów”.

Barbara Skarżyńska

ŚCDN w Kielcach

ABSTRACT: Regarding own experience and suggestions for other coaches and scientists, prof. Czerwiński has discussed the factors that have a significant impact on success in work and training. Knowing the game, perfect knowledge of sportsmanship and the ability to create a team plays an important role in the coaching profession. Prof. Czerwiński stresses the importance of coach psychological preparation while working with a team. This knowledge is very useful in conflict resolution and decision-making, facilitates the identification of emotions and mental state of players during the match. A coach is the biggest perpetrator of a particular sport successes.

The atmosphere in a team, good communication skills, friendly attitude, good cooperation with the players based on mutual understanding conducive to achieve success at sport.

ZADANIA TRENERA

- **Umiejętność motywowania** swoich podopiecznych do pokochania wybranej dyscypliny sportu. Bez pobudzenia u zawodników odpowiedniego poziomu motywacji nie można myśleć o sukcesie. Tego należy uczyć, unikając nakazów, kar i arogancji w kontaktach z zawodnikami.

- **Uczenie i doskonalenie.** Trening to nie innego jak proces nauczania, a potem doskonalenia nauczonych elementów techniczno-taktycznych. Skala ich opanowania ma decydujący wpływ na skuteczność treningu.

- **Umiejętność korzystania ze zdobyczy nauki.** Talent, wyobraźnię trenera trzeba poprzeć głęboką wiedzą teoretyczną, która pozwoli mu korzystać z opracowań naukowych z korzyścią dla efektów jego pracy. Trener powinien być przygotowany teoretycznie na tyle, aby mógł stawiać konkretne pytania naukowcom, a ich odpowiedzi przełożyć na język praktyki. Istotą pracy trenera jest umiejętne i rozsądne stosowanie wiedzy w działalności praktycznej.

- **Cel i jego realizacja.** Nie można być minimalistą w określeniu celu, niezbędny jest realizm w ocenie możliwości drużyny. Warunkiem sukcesu jest atmosfera w drużynie poparta pracowitością.

- **Sztuka kierowania szkoleniem.** Prawidłowy proces treningowy uwzględnia trening motoryki, parametrów energetycznych, techniczno-taktycznych i psychologicznych. Dobór proporcji, zakresu intensywności poszczególnych ćwiczeń uzależniony być musi od gruntownej wiedzy i znajomości szkolonej grupy zawodników.

- **Samoocena trenera.** Pewność siebie i wiara w swoje umiejętności nie może przybrać charakteru patologicznego, który objawia się zarozumiałością oraz przesadną gloryfikacją swojej osoby. Maksyma „skromność cechuje wielkich ludzi” powinna przyświecać każdemu z trenerów.

- **Sztuka kierowania zespołem.** Każde przeprowadzenie grupie jest długofalową strategią opartą na całościowym zrozumieniu kompleksowych i niezależnych zadań trenera, który musi mieć wizję przyszłości, twórcze podejście, umiejętność przewidywania zmian oraz szybkość reakcji na zdarzenia ważne dla zespołu i jego otoczenia.

- **Interakcje trener – zawodnik.** Traktowanie wszystkich zawodników przez trenera jednakowo jest nierealne i niewskazane. Popieranie zawodników wybitnych jest zgodne z zasadą indywidualizacji i samą istotą współzawodnictwa. Interakcje muszą być adekwatne do sytuacji i zrozumiałe dla grupy. Szczególną ostrożność zachować powinien trener w pracy z kobietami, zwracając uwagę na sprawiedliwe decyzje.

- **Czynnik zewnętrzny w pracy trenera.** Poza pracą szkoleniową z zespołem trener musi współpracować z działaczami, trenerami klubowymi, mediami, a nawet kibicami. Od jego cech charakteru i mądrości zależy w dużym stopniu atmosfera, a nawet rozwój danej dyscypliny sportu.

- **Sukces sportowy.** Zawód trenera jest inspirujący i kreujący, ma on bowiem ogromne możliwości oddziaływania na ludzi młodych. Niezwykłość zawodu trenera polega też na tym, że dzięki sukcesom swoich podopiecznych staje się wraz z nimi wzorem do naśladowania wśród wielu sympatyków sportu, a przede wszystkim wśród dzieci i młodzieży.

DUŃSKA SZKOŁA – NAUCZANIE PIŁKI RĘCZNEJ MŁODZIEŻY W WIEKU 12–16 LAT

TEACHING HANDBALL TO YOUNGSTERS AGED 12–16 YEARS – THE DANISH WAY!



Allan Lund podczas wykładu

Zdolności ruchowe dziecka zależą od poziomu rozwoju centralnego układu nerwowego, który przebiega według specyficznego (względnie stałego) schematu i jest procesem kształtowanym przez nasze zmysły.

Istnieje ścisły związek pomiędzy rozwojem poznawczym a rozwojem funkcji motorycznych. Również ta zależność przebiega według charakterystycznych wzorów.

Ze względu na zróżnicowane tempo rozwoju każdego dziecka, w tej samej grupie wiekowej spotykamy dzieci w różnych momentach rozwoju osobniczego. Dzieci rozpoczynające naukę w szkole wyposażone są jedynie w główne umiejętności ruchowe, takie jak: chodzenie, bieganie, skakanie, rzucanie, wspinalanie i poruszanie się na czworakach. Podstawowym warunkiem rozwoju poszczególnych cech motorycznych jest dostarczanie dzieciom wielu zróżnicowanych bodźców. Centralny układ nerwowy, który koordynuje czynności ruchowe, w pełni rozwija się w 10–12 roku życia.

W oparciu o badania naukowe ustalono:

- intensywny wzrost i przyrost masy ciała ma miejsce tuż przed osiągnięciem dojrzałości płciowej;
- generalnie dziewczęta rozwijają się i dojrzewają wcześniej niż chłopcy;
- siła mięśni wzrasta około jednego roku po rozpoczęciu okresu pokwitania;
- do 10–12 roku życia dziecko jest w stanie nauczyć się taktyki i indywidualnych umiejętności technicznych;
- kształtowanie wytrzymałości i koordynacji może przynieść gorsze efekty w czasie pokwitania;
- na rozwój dziecka wpływa wiele innych czynników, takich jak: cechy motoryczne, sprawność umysłowa, rozwój mowy, zmysły i postrzeganie.

Oprócz uwzględnienia w pracy z młodzieżą powyższych faktów, w nauczaniu piłki ręcznej młodych ludzi w wieku 12–16 lat należy wziąć pod uwagę następujące aspekty:

- w tym wieku uczniowie lubią być aktywni podczas gier rozwijających ogólną sprawność fizyczną;
- lubią pracować nad indywidualnymi umiejętnościami technicznymi, gdzie są wymagane dynamiczne i złożone ćwiczenia w formie zadaniowej (jak i gdzie);
- rozumieją taktyczne uwagi i rady w bardziej złożonych sytuacjach boiskowych (dlaczego i gdzie).

Dlatego też proponuję w naszych działaniach nauczać taktycznych i technicznych umiejętności:

INDYWIDUALNE UMIEJĘTNOŚCI W OBRONIE

- Uniemożliwianie rzutu przeciwnikowi w sytuacji 1 na 1 (trzymanie).
- Przechwytywanie piłki.
- Blokowanie rzutów.

Wykonywanie powyższych umiejętności będzie zróżnicowane w zależności od stosowanego ustawienia drużyny w obronie, pod warunkiem właściwego opanowania przez każdego zawodnika elementów indywidualnego wyszkolenia, takich jak:

- postawa zawodnika,
- poruszanie się po boisku,
- dostosowanie szybkości poruszania się i wykonywania poszczególnych elementów gry do sytuacji na boisku,
- przejmowanie inicjatywy.

ZORGANIZOWANE SYSTEMY OBRONY

Zawodnicy muszą nauczyć się zarówno tak zwaną „obronę płaskiej”, jak i „głębokiej”:

- 6:0
- 5:1
- 3:2:1

i zrozumieć, że używanie systemu obrony musi być zgodne z zasadami „obrony strefowej”, jak i zasadami krycia „każdy swego”.

ATAK SZYBKİ

Zawodnicy muszą umieć wykonywać dokładne podania przy dużej szybkości poruszania się, błyskawicznie oceniać sytuację i dokonywać właściwych wyborów w rozgrywaniu piłki w taki sposób, by ich efektem była jak najmniejsza presja przeciwnika na gracza wykonującego rzut na bramkę kończący szybki atak.

Atak szybki jest prowadzony na kilka sposobów:

- I – maksimum dwa podania,
- II – uczestniczą wszyscy członkowie zespołu,
- III – utrzymując *pressing*, jeśli oba wcześniejsze sposoby zawiodły,
- IV – szybki wyrzut z bramki.

INDYWIDUALNE UMIEJĘTNOŚCI W ATAKU

Zawodnicy muszą umieć wykonywać podania w różnych sytuacjach boiskowych:

- skrzydłowi (pod bezpośrednią presją przeciwnika),
- obrotni (szybki atak i organizacja ataku),
- środkowy rozgrywający (wszystkie typy podań),

- boczni rozgrywający (wszystkie rodzaje podań zarówno z podłoża, jak i z wysokości).

Zawodnicy muszą opanować następujące rzuty:

- rzut z miejsca,
- rzut z odchylenia,
- rzut z biodra,
- rzut bieżny,
- rzut z wysokości z odbicia obunóż,
- rzut z wysokości (kilka wariantów).

Rzuty powinny być nauczane zgodnie z możliwością ich zastosowania przez zawodników grających na poszczególnych pozycjach. W tej grupie wiekowej powinny być również nauczane następujące zwody:

- zwód przez poruszanie się (zmiana tempa i kierunku biegu, zatrzymanie),
- zwód z obrotem,
- zwód Radjenovicha,
- zwód przez zamierzony rzut,
- zwód przed otrzymaniem piłki,
- zwód przez zamierzone podanie,
- zwód oczami.

SYSTEMY ZORGANIZOWANEGO ATAKU

Zawodnicy muszą znać następujące systemy przeprowadzania ataku:

- 3–3
- 2–4

Najważniejsze elementy:

- zasłony,
- poruszanie się w przód i w tył w ataku i obronie,
- zmiana kierunku biegu z piłką i bez piłki,
- zmiana pozycji.

GRA BRAMKARZA

Najważniejsze elementy:

- poruszanie się w bramce,
- ustawianie się w zależności od kierunku wykonywanego rzutu i pozycji atakującego,
- obrona jedną ręką, obrucząc, nogami i jednocześnie rękoma i nogami,
- współpraca z obrońcami,
- inicjowanie i udział w konstruowaniu ataku szybkiego.

TRENING SPRAWNOŚCIOWY

Piłkę ręczną charakteryzuje złożoność i różnorodność działań, takich jak: szybka zmiana kierunków biegu, skoki i rzuty. To wszystko wymaga znaczącej, dynamicznej siły mięśni, której zawodnik potrzebuje szczególnie w grze 1–1.

Najważniejsze elementy:

- trening biegowy,
- trening siłowy,
- trening zapobiegający kontuzjom,
- sprawdziany,
- planowanie działań z uwzględnieniem możliwości zawodników,
- aspekty zdrowotne treningu sportowego.

CZYNNIKI MAJĄCE WPŁYW NA EFEKTY PRACY Z GRUPAMI MŁODZIEŻOWYMI

- Odpowiedzialność nauczyciela/trenera.

- Nauka, przyjaciele i odrobina talentu w tym samym czasie.
- Wzajemne relacje, zrozumienie i dialog pomiędzy nauczycielem/trenerem a młodzieżą.
- Wymagania i elastyczność.
- Zrozumienie zasad fair play.

Allan Lund (Dania)
Member of EHF Methods Commission
Tłumaczenie:
Tomasz Kościak

ABSTRACT: The article discusses the principles of teaching handball to young people aged 12–16 years, taking into account their different stage of development and the factors that influence the effects of working with youth groups. What is more, it suggests actions aimed at players' tactical and technical skills development in the age group 12–16 years.



Allan Lund w czasie zajęć z grupą młodzieży

PIŁKA RĘCZNA W SZKOLE PODSTAWOWEJ WE FRANCJI

HANDBALL IN FRENCH PRIMARY SCHOOL

We Francji istnieje około 33 tys. państwowych szkół podstawowych, do których uczęszcza 5,7 miliona uczniów. Średnio na stu uczniów przypada pięciu nauczycieli. Średnia liczba uczniów w klasie wynosi 22,7.

We Francji działa około 11 tys. klubów sportowych, spośród których 2 396 zajmuje się piłką ręczną. Obecnie Francuska Federacja Piłki Ręcznej zrzesza ponad 400 tys. członków. Wśród nich jest około 200 tys. najmłodszych adeptów

szkolenia ze szkół podstawowych, w tym 150 tysięcy graczy minipiłki ręcznej, posiadających certyfikaty przynależności klubowej.

Uczniowie w wieku 6–11 lat mają dwie godziny wychowania fizycznego w tygodniu. W sześciotygodniowych blokach dzieci poznają jedną wybraną dyscyplinę sportową. Szkoły bardzo często współpracują z klubami sportowymi, zapraszają trenerów czy nauczycieli – specjalistów w danej dyscyplinie sportowej, którzy prowadzą

zajęcia z dziećmi w asyście nauczyciela wychowania fizycznego danej szkoły. Często są to zajęcia piłki ręcznej, jednak zbyt krótkie, sześciotygodniowy cykl to stanowczo za mało, aby odnieść sukces szkoleniowy w jakiegokolwiek dyscyplinie sportowej.

LEKCJA PIŁKI RĘCZNEJ

Każda klasa, mimo że uczęszczają do niej dzieci w tym samym wieku, może być bardzo zróżnicowana pod względem sprawności fizycznej, w związku z czym zadaniem nauczyciela jest dobranie ćwiczeń adekwatnych do poziomu umiejętności dzieci. Aby ćwiczenia spełniały swoje zadanie, nie powinny być zbyt łatwe ani zbyt trudne. Zadaniem nauczyciela jest modyfikowanie zarówno przestrzeni, tj. pola gry, które może być odpowiednio zmniejszane lub zwiększane, jak i ustalanie liczby graczy w zespołach uczestniczących w grze, sposobu podawania i chwytania piłki oraz rodzaju piłek, jakich użyje.

Zwykle nauczyciel rozpoczyna rozgrzewkę od gry uproszczonej z kilkoma modyfikacjami, po której wprowadza jedno ćwiczenie w trzech lub czterech wariantach, by zakończyć lekcję meczem. Każdą modyfikację ćwiczenia poprzedza krótka ewaluacja poprzedniego, a każdą lekcję kończy kilkuminutowy stretching.

NAUCZYCIEL MODERATOREM – NIE TYLKO SĘDZIĄ

Najważniejsze dla dzieci jest to, aby rozumiały i stosowały podstawowe zasady gry oraz



Ilona Hapkova dzieliła się z nauczycielami ciekawymi pomysłami na lekcje piłki ręcznej

oczywiście sama gra. Powierzając dzieciom rolę sędziego, nie tylko uczymy je odpowiedzialności za podejmowane decyzje, ale o wiele skuteczniej uczymy zasad gry. Nauczyciel musi korygować zarówno działania graczy, jak i sędziego, wyjaśniać przepisy gry i decyzje sędziego, a przede wszystkim pozytywnie motywować uczniów do działania.

PODSTAWOWE UMIEJĘTNOŚCI ROZWIJANE U UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH NA LEKCJACH PIŁKI RĘCZNEJ

Zawodnik ataku:

- trzymanie piłki,
- chwytanie i rzucanie piłki (różnorodne podania jednoręcz i oburęcz dla poprawności wykonania, w których niezwykle istotne są: prawidłowa postawa, poprawny ruch ręki, tj. właściwa praca łokcia i ramienia),
- wycucie dystansu, tj. odległość od przeciwnika czy bramki,
- kozłowanie piłki prawą i lewą ręką,
- poruszanie się po boisku z piłką i bez piłki,
- uwolnienie się od obrońcy (gra 1 na 1 na większej przestrzeni).

Obrońca:

- poruszanie się w biegu tyłem,
- trzymanie zawodnika drużyny przeciwnej,
- wycucie dystansu, tj. odległości od przeciwnika czy bramki,
- zdobywanie piłki (przechwycenie lub zabranie piłki przeciwnikowi),
- obrona pola bramkowego,
- rozpoczynanie ataku szybkiego (kontrola piłki, podejmowanie właściwych decyzji odnośnie pierwszego podania).

Bramkarz:

- orientacja i zajmowanie właściwej pozycji w bramce,
- wycucie dystansu,
- koordynacja ruchowa,
- odwaga,
- umiejętność rozpoczynania szybkiego ataku,
- uniwersalność (umiejętność gry na różnych pozycjach).

GRA UPROSZCZONA Z ELEMENTAMI

PIŁKI RĘCZNEJ

Gra uproszczona z elementami piłki ręcznej może być wykorzystywana w pracy z dziećmi w różnym wieku, właściwie na każdej lekcji wychowania fizycznego i na każdym jej etapie (w części wstępnej, przygotowawczej czy części głównej). Prowadząc lekcje w oparciu o elementy piłki ręcznej, rozwijamy u dzieci nie tylko wszystkie cechy motoryczne czy umiejętności ruchowe niezbędne do pełnego uczestniczenia w grze w piłkę ręczną, ale również umiejętności wzajemnej komunikacji w grupie (ponad społecznymi różnicami) oraz kształtujemy wzajemne relacje i właściwe postawy. Takie psychologiczne oddziaływanie nauczyciela na uczniów jest nierozłączną częścią jego działań. Wzmacnia ono w uczniach wewnętrzną satysfakcję z realizacji podjętych wyzwań, poczucie sensu przynależności do grupy, wspólnego dzielenia radości sukcesów, jak i smutku porażek.

WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNE DLA NAUCZYCIELA

1. Ustal zasady gry przed jej rozpoczęciem – jasno, zwięźle, wyjaśnij bardziej skomplikowane przepisy gry.
2. Bądź stanowczy, jeśli chodzi o przestrzeganie zasad.
3. Jeśli gra nie spełnia twoich oczekiwań, przerwij ją i omów z grupą błędy.
4. Wprowadź modyfikacje gry według twojego pomysłu lub zmień grę.
5. Po zakończeniu gry podsumuj jej przebieg (wskaż, kto wygrał, co ci się podobało, a co nie, wysłuchaj opinii uczniów).
6. Nie zapominaj o pozytywnej motywacji uczniów.

NAJWAŻNIEJSZE ELEMENTY UPROSZCZONEJ GRY W PIŁKĘ RĘCZNĄ

Pole gry

- Wyznacz pole gry (kwadrat, prostokąt, trójkąt, koło itp.).
- Używaj do tego linii, taśmy, pachołków, hoola hop itp.

Liczba zawodników: od 3 do 28.

- Liczba zawodników w zespole wpływa na obciążenie każdego z graczy; zespół powinien mieć od 4 do 7 zawodników.

Poruszanie się i postawa ciała

- Nauka prawidłowego poruszania się po boisku (biegi w różnych kierunkach: przodem, tyłem, krokiem dostawnym, skrzyżnym – przepłatanka, skippingi itp.).
- Praca nad właściwą postawą (ćwiczenia równoważne, ćwiczenia w siadzie i leżeniu).

Podania

- Różnorodność podań i ich modyfikacje (jednoręcz, oburęcz, po koźle, za plecami, znad głowy, między nogami, po wysoku itp.).

Przybory użyte do przeprowadzenia gry

- Używanie różnego rodzaju piłek (do tenisa, do ping-ponga, do piłki ręcznej, ale różnych rozmiarów i zrobionych z różnych materiałów, np. gumy, gąbki, oraz innych przyborów, takich jak: ringo, balony, piłeczki odbijające się w różnych kierunkach itp.).

Bramki

- Bramki o różnych wymiarach i kształtach mogą zdecydowanie wpływać na przebieg gry. Bramki do piłki ręcznej, minipiłki ręcznej, małe bramki, np. do unihokeja, bramki wyznaczone przez znaczniki ułożone na podłodze, hoola hop, wyznaczone taśmą itp.

Gra uproszczona może wypełnić znaczną część lekcji lub całą lekcję. Układając scenariusz, rozważmy różnorodność możliwych do zastosowania gier oraz starajmy się modyfikować ich przebieg. Stosujmy różne rodzaje gier w czasie każdej jednostki lekcyjnej! Wybraną grę można łatwo przystosować do umiejętności danej grupy uczniów i zaadaptować ją tak, by móc realizować cele, jakie sobie postawimy.

Nie zapominajmy o wyjaśnieniu zasad gry przed jej rozpoczęciem! W czasie jej trwania pilnujemy ustalonych wcześniej zasad, motywujemy uczniów i zachęcamy do większego zaangażowania w działania zespołu. Nie zapominajmy o podsumowaniu przebiegu zajęć i nagrodzeniu najbardziej zaangażowanych uczniów i zwróceniu uwagi na tych mniej zainteresowanych udziałem w lekcji.

Ilona Hapkova (Czechy)

Trener młodzieżowej drużyny
piłki ręcznej w Montpellier (Francja)

Tłumaczenie: **Tomasz Kościak**



Ilona Hapkova prowadzi zajęcia z uczniami szkoły podstawowej

ABSTRACT: Following handball lessons in primary school in France, the author examines the course of the lesson, the selection of exercises to develop students' basic skills and teacher's tasks. Simplified game of handball, suggested by the author, can be used in working with children of all ages, for all physical education classes, and at each stage. There were discussed the key elements of a simplified handball game along with organizational instructions for a teacher.

„KORZENIE” I „SKRZYDŁA” DLA NOWYCH MISTRZÓW PIŁKI RĘCZNEJ

ROOTS AND WINGS FOR NEW HANDBALL CHAMPIONS

Sukces w sporcie, podobnie jak w każdej innej dziedzinie, osiągamy poprzez dobre planowanie, ciężką pracę i szereg wyrzeczeń. Trenowanie piłki ręcznej nie jest wyjątkiem. Zawodnicy odnoszący sukcesy w tej dyscyplinie sportu są sprawni fizycznie i zazwyczaj uczestniczą w dobrze zaplanowanym, kilkuletnim, indywidualnym programie treningowym. W sporcie trening jest procesem umożliwiającym osiągnięcie optymalnego wyniku. Dla piłkarzy ręcznych oznacza to żmudną pracę nad sprawnością ciała i umysłu, która ma prowadzić do doskonałości w wykonywaniu zadań technicznych i taktycznych, charakterystycznej dla rywalizacji sportowej.

Mimo że wielu szkoleniowców znakomicie planuje okresowe programy treningowe dla swoich zawodników, kluczową kwestią jest zaplanowanie długofalowego rozwoju każdego zawodnika. Właściwy trening piłki ręcznej powinien rozpoczynać się w dzieciństwie, aby zawodnik mógł systematycznie się rozwijać, osiągając doskonałość w dłuższej perspektywie, a nie „wypalając się” w krótkim czasie.

Bardzo często programy sportowe skierowane do dzieci i młodzieży odwzorowują programy przygotowane dla dojrzałych sportowców. W wielu przypadkach pozbawione są one refleksji nad sposobem zaadaptowania ich do działań skierowanych do młodych sportowców. Osoby pracujące w oparciu o tego typu programy często twierdzą, że skoro przyniosły sukces najlepszym, sprawdzą się również w pracy z najmłodszymi! Jednak dzieci to nie są mali dorośli, lecz bardzo złożone, odmienne charaktery, których różnorodność musi być wzięta pod uwagę w działaniach trenera/nauczyciela. W początkowym etapie kariery sportowej trenerzy powinni umożliwić

najmłodszemu zawodnikowi „zakorzenie” w danej dyscyplinie sportowej, dając im podstawy do rozwijania swoich umiejętności. Kolejnym zadaniem trenera jest wyposażenie swoich podopiecznych w „skrzydła”, aby rozpocząć pracę nad fazą specjalizacji. Kiedy zawodnik otrzyma i „korzenie”, i „skrzydła”, wtedy trener może stać się dla zawodnika niczym „wiatr”, który uniesie go na wyższy poziom sportowej działalności, a jednocześnie da mu wsparcie do dalszego rozwoju.

WSTĘP

Dzieciństwo jest etapem największej aktywności fizycznej w rozwoju osobniczym człowieka. Dzieci uwielbiają gry i zabawy ruchowe. Z entuzjazmem uczestniczą w każdej formie aktywności i kochają współzawodnictwo. W związku z tym rodzice, instruktorzy i trenerzy poszukują najlepszych programów treningowych, aby podnieść sportowy potencjał swoich wychowanków. Dużym błędem jest podporządkowanie dzieci rygorom treningu dla dorosłych. Zmianom fizycznym i psychicznym zachodzącym na każdym etapie rozwoju dziecka towarzyszą kluczowe transformacje jego zachowań i postaw. Niezwykle ważną umiejętnością każdego pracującego z dziećmi i młodzieżą trenera/nauczyciela jest rozumienie tych zmian i opracowanie struktury treningów dostosowanych do każdego etapu ich rozwoju.

Literatura opisująca zagadnienia związane z treningiem w zdecydowanej większości odwołuje się do najlepszych sportowców i tylko nieliczne publikacje omawiają problematykę dotyczącą programów treningowych dla dzieci. W opracowaniach tych uproszczona piłka ręczna i minipiłka ręczna uważane są za najwłaściwsie formy pracy z najmłodszymi adeptami szkolenia.

Człowiek przechodzi przez kilka etapów rozwoju: dzieciństwo, dojrzewanie, skok pokwitaniowy i dojrzałość. Do każdego z tych etapów opracowana została odpowiednia faza i struktura treningu sportowego, w tym treningu piłki ręcznej. I tak: dzieciństwo to faza inicjacji, którą cechuje zapoczątkowanie zainteresowania aktywnością fizyczną, sportem i rywalizacją. Drugi etap – dojrzewanie – to w treningu sportowca faza wszechstronnego przygotowania fizycznego, praca nad rozwojem cech motorycznych i psychiką młodego sportowca. Trzeci etap, tak zwany skok pokwitaniowy, to w sporcie faza specjalizacji. Etap dojrzałości to faza, w której sportowiec osiąga najwyższą klasę w procesie szkolenia sportowego. O ile każdy etap rozwoju osobniczego jest ściśle powiązany z wiekiem zawodnika, o tyle dla rozwoju zawodnika istotne jest rozumienie, że program treningowy musi być dostosowany do jego aktualnego etapu rozwoju psychofizycznego, ponieważ potrzeby i wymagania każdego młodego sportowca są różne. Dzieci, pomimo identycznego wieku metrykalnego, mogą różnić się pod względem rozwoju psychofizycznego. Co więcej, dzieci wcześniej dojrzewające mogą wykazywać się niezwykle postępowym rozwojem umiejętności ruchowych w fazie inicjacji i w związku z tym będą lepszymi zawodnikami w wieku dojrzałym. Dlatego też z punktu widzenia trenera bardzo ważne jest spojrzenie na zawodnika przez pryzmat jego bieżących osiągnięć i umożliwienie mu rozwoju w jego własnym tempie.

DOBRY WYNIK SPORTOWY GWARANCJĄ POPULARNOŚCI SPORTU

Pochodzę z Serbii – kraju, w którym sport odgrywa niezwykle istotną rolę w życiu każdego obywatela. Serbia jest jedną z potęg europejskiego, a może i światowego sportu. Najlepsi sportowcy zdobywając tytuły mistrzów świata i Europy, stają się narodowymi bohaterami. Cały naród wspiera ich poprzez udział we wszystkich największych imprezach sportowych, licząc na kolejny sukces. Szybko zapominamy o porażkach.

W Serbii najbardziej popularne są gry zespołowe: koszykówka, siatkówka, piłka wodna, i oczywiście piłka ręczna. To głównie w tych dyscyplinach odnosimy największe sukcesy. Oprócz gier zespołowych niezwykle popularnym sportem w naszym kraju stał się tenis.

Każde znaczące osiągnięcie sportowe wpływa na wzrost popularności danej dyscypliny sportowej. Jeżeli sportowcy osiągają dobre wyniki i co więcej, utrzymują wysoką pozycję w rankingu przez dłuższy okres czasu, mimowolnie stają się bohaterami setek ludzi, a dyscyplina sportowa, której są liderami zyskuje coraz większą grupę sympatyków. Dlatego też wszystkie serbskie dzieci chcą zdobyć taki rozgłos, jak to się stało w przypadku sławnego tenisisty Novaka Djokovicia. Niestety, nie jest to do końca doskonały sposób oddziaływania w relacji: idol sportowy – dziecko. Nie zawsze jesteśmy w stanie stwierdzić, kto ma większe pragnienie bycia gwiazdą sportu – dziecko czy jego rodzic.



Milan Petronijevic z nauczycielami podczas zajęć praktycznych

Poprzez właściwe propagowanie dyscypliny sportowej, prowadzenie atrakcyjnych zajęć dla dzieci i stworzenie im możliwości osiągnięcia najmniejszych nawet sukcesów, możemy zachęcać najmłodszych do aktywności sportowej.

Serbia ma bardzo dobre doświadczenia związane z realizacją projektu „Piłka ręczna w szkole”, jak również z propagowaniem minipiłki ręcznej. Przed rozpoczęciem wspomnianych działań badania wskazywały, że dzieci prawie nigdy nie słyszały o piłce ręcznej, nie mówiąc o znajomości podstawowych zasad gry. Po pierwszej lekcji wf. prezentującej grę w piłkę ręczną przeprowadzono z uczniami rozmowę. Blisko 92 proc. uczniów postrzega tę grę jako ciekawą i bardzo dynamiczną, stwierdzali przy tym, że świetnie bawili się, grając w minipiłkę ręczną. Aż 61 proc. pytaných dzieci odpowiedziało, że chciałoby trenować piłkę ręczną systematycznie. Bez pomocy szkół i nauczycieli wychowania fizycznego te osiągnięcia byłyby niemożliwe.

ZASADY I FILOZOFIA ROZWOJU SPORTOWEGO DZIECI

Istnieje wiele sposobów osiągnięcia zamierzonych celów. Musimy pamiętać o tym, że każdy program treningowy jest inny i przez to, że jest przygotowany dla określonej grupy dzieci niekoniecznie musi się sprawdzać w pracy z inną grupą. Badania potwierdzają, że niezwykle ważne są czynniki fizjologiczne w treningu siłowym. Niżej przedstawiam wybrane zasady dotyczące sportu dziecięcego, które moim zdaniem powinny być brane pod uwagę przy tworzeniu programów treningowych.

1. Trening indywidualny.

Jeśli przygotowany trening sprawdza się w przypadku danej osoby nie oznacza to, że sprawdzi się w pracy z inną i pozwoli osiągnąć ten sam poziom zadowolenia. Nie istnieje jedna ścieżka prowadząca do osiągnięcia upragnionego celu. Istnieją olbrzymie różnice indywidualne pomiędzy dziećmi, mimo iż są w tym samym wieku. Musimy mieć tego świadomość!

2. Fazy rozwoju dziecka.

Praca szkoleniowa musi być ściśle powiązana z fazami rozwoju dziecka i wspierać jego naturalny rozwój, o czym powinien pamiętać każdy trener i nauczyciel wychowania fizycznego.

3. Nigdy nie stosuj treningu dla dorosłych w pracy z dziećmi.

Nawet najbardziej efektywne narzędzia treningowe dla seniorów nie powinny być stosowane na zajęciach z początkującymi, ponieważ w późniejszym okresie nie przyniosą one oczekiwanych rezultatów (proces adaptacyjny). Obciążenia, intensywność i liczba treningów powinny być dobierane indywidualnie do każdego etapu rozwoju dziecka. Przeciążenia mogą poważnie zaszkodzić dzieciom, ich sportowemu rozwojowi i karierze.

4. Sport dziecięcy powinien mieć charakter długofalowy.

Gracze powinni odnosić największe sukcesy na etapie seniora – to jest główny cel. Nie potrzebujemy mistrzów świata w wieku 10 lat. Cały proces szkoleniowy powinien być podporządkowany jednemu celowi – osiągnięciu sukcesów na etapie seniora.

5. Wielostronny rozwój umiejętności motorycznych.

Program treningowy powinien koncentrować się na rozwoju wszystkich cech

motorycznych, dostarczać wszechstronnych doświadczeń ruchowych oraz kształtować koordynację ruchową. Jeśli stworzymy solidną podstawę, możemy wybudować solidny dom. Istnieją szkoły sportowe, gdzie dzieci otrzymują dobre podstawy w zakresie umiejętności motorycznych, co jest niezwykle ważne dla właściwego wyboru dyscypliny sportowej i pierwszej selekcji. Jest to dość powszechne zjawisko w krajach Europy Wschodniej. W tego typu szkołach dzieci rozwijają podstawowe umiejętności ruchowe takie, jak: biegi, skoki, rzuty, przewroty i przrzuć, ćwiczenia równoważne oraz inne umiejętności, jak pływanie czy jazda na nartach. Trzeba jednak czasu, by stać się zawodnikiem najwyższej klasy. Do mistrzostwa prowadzi bardzo długa droga, dlatego też my – trenerzy i nauczyciele, musimy dawać dzieciom i młodzieży właściwe wskazówki i stwarzać możliwości rozwoju zarówno tym mniej, jak i najbardziej utalentowanym. Długoterminowe plany treningowe powinny być tworzone w oparciu o naukowe zasady.



REZULTATY PROJEKTU „MINIPIŁKA RĘCZNA – PIŁKA RĘCZNA W SZKOLE”

Rezultaty wprowadzenia projektu „Minipiłka ręczna – piłka ręczna w szkole” do serbskich szkół przerosły oczekiwania jego inicjatorów. W działania projektu zaangażowało się 139 szkół podstawowych. Minipiłka ręczna została zaprezentowana 13.560 uczniom w całym kraju. W okresie od września 2010 r. do czerwca 2011 r. Serbski Związek Piłki Ręcznej zorganizował 50 różnego rodzaju zajęć i turniejów minipiłki ręcznej dla 6.709 młodych zawodników. Swoje turnieje rozegrały cztery regionalne ligi z udziałem 42 drużyn i 559 zawodników. Seminarium poświęcone minipiłce ręcznej skierowane do wszystkich nauczycieli, w szczególności do nauczycieli wychowania fizycznego, weszło na stałe do programu szkoleń pod patronatem serbskiego ministerstwa edukacji. W ubiegłym roku szkolnym w szkołach wzięło udział 211 nauczycieli.

Serbski Związek Piłki Ręcznej jest bardzo zadowolony z wyników po zakończeniu pierwszego etapu projektu. Dzięki realizacji działań projektowych Serbia wzbogaciła się o 5 tysięcy młodych graczy piłki ręcznej. Uczniowie serbskich szkół są świetnie zorientowani w zasadach gry w minipiłkę ręczną. Nauczyciele wychowania fizycznego bardziej szczegółowo zapoznali się z grą i dlatego też są bardziej zmotywowani do prowadzenia lekcji piłki ręcznej. W wielu szkołach piłka ręczna wypełniła dużą część programu nauczania. W 42 szkołach piłka ręczna jest obecnie sportem do wyboru.

Warto podkreślić bardzo dobrą współpracę z EHF i innymi ważnymi instytucjami związanymi z projektem. Program był wspierany przez Ministerstwo Sportu i Młodzieży, Ministerstwo

Edukacji, uczelnie wychowania fizycznego, Serbski Komitet Olimpijski, Lokalne Kluby Piłki Ręcznej. Nie bez znaczenia była też pomoc władz lokalnych (samorządowych). To dzięki takiemu zaangażowaniu dzieci w szkole grają w piłkę ręczną przez cały rok. Wszystkie sesje treningowe, turnieje i ligi regionalne są prowadzone przez trenerów lokalnych klubów. Serbski Związek Piłki Ręcznej przystąpił do programu EHF SMART, by w dłuższej perspektywie móc liczyć na wsparcie i rozwój piłki ręcznej w Serbii.

PROJEKT „MINIPIŁKA RĘCZNA – PIŁKA RĘCZNA W SZKOLE” – WYNIKI BADAŃ

Około 62 proc. uczniów angażuje się w sportową aktywność poza szkołą. Ten odsetek jest podobny, jeśli weźmiemy pod uwagę płeć i poziom wykształcenia. Chłopcy uczestniczą w większej liczbie zajęć w ciągu tygodnia niż dziewczęta. 15 proc. z nich deklaruje, że grało kiedyś w piłkę ręczną, a 22 proc. – że oglądało mecz piłki ręcznej.

Wyniki pokazują wyraźnie, że bardzo mała grupa uczniów miała okazję poznać piłkę ręczną na zajęciach w szkole. Jednak po pierwszej lekcji minipiłki ręcznej i zaprezentowaniu gry na lekcji wf. powtórzono badania. Około 92 proc. uczniów stwierdziło, że podoba im się gra w piłkę ręczną. Ich zdaniem jest to gra bardzo dynamiczna i ciekawa, a 61 proc. uczniów stwierdziło, że chciałoby systematycznie trenować piłkę ręczną. Chłopcy byli bardziej zmotywowani, by wziąć udział w programie ze względu na współzawodnictwo, podczas gdy dziewczęta wskazywały na tzw. aspekt społeczny jako główny motywator ich udziału w programie. Zarówno chłopcy, jak i dziewczęta wskazywali przede wszystkim na radość, którą chcieli mieć z grania w piłkę ręczną i obie grupy jako ważny powód przynależności do szkolnych zespołów mocno akcentowały istniejące i tworzące się w czasie zajęć przyjaźnie pomiędzy koleżankami i kolegami. Również większość wcześniej badanych uczniów przy dość dużej rozpiętości wieku (7–18 lat) najwyższe noty (4,5,6) przyznało zabawie i radości, jaka towarzyszy grze w piłkę ręczną.

Liczba uczniów uczestniczących w zajęciach szkolnych zespołów piłki ręcznej okazała się mniejsza niż deklarowana przez 61 proc. badanych. Powodów tego może być kilka, a jednym z nich może być stanowisko rodziców, którzy wciąż postrzegają piłkę ręczną jako grę trudną, wymagającą ciężkiej pracy na treningu, ale też i niebezpieczną dyscyplinę sportową, niezbyt odpowiednią dla dzieci. Z drugiej strony, również ostatnie wyniki zarówno drużyn klubowych, jak i reprezentacji kraju nie były na tyle spektakularne, by powodowały większy wzrost zainteresowania piłką ręczną. W ostatnim czasie o wiele większe sukcesy odnoszą zespoły koszykówki, siatkówki, a przede wszystkim znakomici tenisiści.

Dalsze badania powinny zmierzać w kierunku poszukiwania związków i zależności pomiędzy źródłami zadowolenia i motywacją do działania, jakie niesie ze sobą aktywność sportowa, a ich związkiem z wdrażanymi programami dla szkół, takimi jak minipiłka ręczna.

WNIOSKI

Istnieje zgoda co do tego, iż dobry wynik sportowy może stać się inspiracją dla każdego z nas, by zainteresować się daną dyscypliną sportową lub zacząć ją uprawiać na poziomie

amatorskim bądź, tak jak to ma miejsce w przypadku dzieci i młodzieży, wstąpić do klubu czy rozpocząć treningi w szkolnej sekcji. Uważam, że właściwe zaprezentowanie danej dyscypliny sportowej dzieciom poprzez atrakcyjnie przeprowadzone zajęcia i ciekawie dobrane ćwiczenia, również w przypadku piłki ręcznej, może przynieść bardzo dobre rezultaty.

Aby osiągać sukcesy w piłce ręcznej, najpierw musimy wyznaczyć sobie cele, które powinny być szczytne, ale możliwe do wykonania. Musimy znaleźć właściwą drogę postępowania i nabyć umiejętności, które pozwolą nam je osiągnąć. Dobre wzajemne relacje, duch w zespole i wiara w sukces muszą towarzyszyć naszym działaniom. Wyczyn powinien być marzeniem każdego młodego sportowca. Walka jest sportową rzeczywistością. Każdy musi mieć własne marzenia, ale tylko będąc razem – zawodnicy i trener – mogą sprawić, że te sportowe marzenia się spełnią.

Bardzo ważne jest, by trenerzy i zawodnicy mieli zwyczaj ciągłej ewaluacji swoich sportowych osiągnięć i sportowych karier. Pomiędzy zwyciężaniem a przegrywaniem nie ma żadnej różnicy, bo jeśli zespół wygrywa i nikt nie wie dlaczego, to jest sprawa przypadku lub szczęścia.

Popełnianie błędów jest również wkalkulowane w proces treningowy i karierę piłkarza ręcznego. Przecież nie jest błędem, gdy w czasie wyścigu kolarz spada z roweru, ale błędem jest, gdy nie wstaje i nie rozpoczyna walki na nowo.

Literatura

1. Anderson A.B., Froberg K., Lammert O. (1987): *Should we revise our ideas of the effectiveness of youth training?* „New studies in athletics” nr 1, pp. 65–72.
2. Bailey R., Malina R.M., Mirwald R.L. (1985): *The child, physical activity and growth*. Pp. 147–170 in „Human growth”, Vol.2, 2d ed., edited by F. Falkner and J.M. Tanner. New York: Plenum.
3. Bompá T. (1999): *Periodization Training for Sports*. Champaign, IL: Human Kinetics.
4. Coakley J. (1986): *When should children begin competing? A sociological perspective*. In „Sport for Children and Youths”, edited by M.R. Weiss and D. Gould. Champaign, IL: Human Kinetics.
5. Fox E.L., Bowers R.W., Foss M.L. (1989): *The physiological basis of physical education and athletics*. Dubuque, IA: Brown.

Milan Petronijević

Europejska Federacja Piłki Ręcznej

Austria

Tłumaczenie: Tomasz Kościak

ABSTRACT: The article addresses the key issues of planning sports training, including training handball. The author draws attention to the mistakes made in the development of training programs for children, which often mindlessly imitate the professional preparation programs, not taking into account the specific physical and mental childrens' development. The principles that should be considered by coaches to create training programs for children are taken into account. As the most appropriate forms of work with the youngest adepts are indicated simplified training handball and mini handball. For example, the „Manual Minihandball – handball at school” was implemented in Serbian schools with great success. The author shows good practice in the promotion of handball among children and adolescents.

PSYCHOLOGICZNE ASPEKTY BUDOWANIA ZESPOŁU PIŁKI RĘCZNEJ

PSYCHOLOGICAL ASPECTS OF BUILDING A HANDBALL TEAM

Drużyna sportowa, podobnie jak dobrze funkcjonująca orkiestra, składa się z różnych postaci. Tak jak pod kątem taktycznym zawodnicy zajmują różne pozycje, tak i pod kątem psychologicznym możemy w niej odnaleźć różne

postacie. Uwzględnienie psychologicznego aspektu spojrzenia na zespół pozwoli nam pełniej dostrzec zachowania i postępowanie poszczególnych zawodników.

FAZY TWORZENIA DRUŻYNY

Zanim zajmiemy się tym, kto jest kim w naszej tworzącej się drużynie warto spojrzeć na sam proces jej formułowania. Drużyna sportowa jest



MARCIN KOCHANOWSKI jest psychologiem Polskiego Komitetu Olimpijskiego, współpracuje ze sportowcami, między innymi kadry Polski koszykarzy na wózkach, ze Związkiem Piłki Ręcznej w Polsce: kadry młodzieżową, reprezentacją Polski Piłki Ręcznej Mężczyzn. Jako psycholog brał udział w Mistrzostwach Świata (2007 r.) i Mistrzostwach Europy (2008 r.). Prowadzi szkolenia, między innymi w zakresie: budowania zespołu i kierowania nim, komunikacji w grupie, radzenia sobie ze stresem i zarządzania sobą w czasie. Jest nauczycielem akademickim, praktykiem, szkoleniowcem. Absolwent psychologii UŁ. Ma wieloletnie doświadczenia nauczyciela akademickiego – jest byłym asystentem w WSHE we Wrocławiu. Obecnie współpracuje ze Szkołą Wyższą Psychologii Społecznej, a także Wyższą Szkołą Sportową im. K. Górskiego w Łodzi.

bowiem znakomitym przykładem grupy społecznej, tak więc rządzi ją prawa psychologii społecznej. W pierwszej fazie tworzenia się grupy społecznej następuje **poznanie się jej członków oraz ustalenie zasad funkcjonowania**. O ile poznanie się przebiega raczej łatwo, gdy uczymy się imion naszych zawodników, a także oni sami poznają siebie wzajemnie, to drugi element tej fazy jest bardziej złożony. Zostając jeszcze przy etapie poznawania się, warto zaznaczyć, że dla dziewcząt zwracanie się po imieniu przez trenera ma zdecydowanie większe znaczenie niż dla chłopców. Postrzegają one w ten sposób trenera jako bardziej zaangażowanego oraz mającego indywidualne podejście (co w wieku nastolatka ma istotne znaczenie). Trzeba jednak pamiętać, że lubią one, gdy zwracamy się do nich po imieniu, ale jednocześnie „nie wybaczą”, gdy trener pomyli się z imieniem. Tak jak wspominałem, drugi element zachodzący w fazie tworzenia się grupy jest o wiele bardziej złożony. W każdej grupie obowiązują nas określone zasady – wszystkich dotyczy kodeks karny, na boisku piłki ręcznej obowiązują przepisy gry, ale oprócz tego w grupie ustalane są też zasady jej nieformalnego funkcjonowania. Zawodnicy sprawdzają na początku, na jak wiele mogą sobie pozwolić – Co robi trener, gdy spóźnię się na trening? Jak zareaguje, jeśli zabłądzą? To tylko nieliczne przykłady ustalenia tego, co będzie w naszej drużynie funkcjonowało. Mając tę wiedzę, trener z jednej strony może być przygotowany na tego typu zagrywki, a z drugiej wiedząc, że to na początku ustalane są reguły, dobrze jest samemu te reguły wyznaczyć. O wiele łatwiej jest samemu powiedzieć zawodnikom, ale także ich rodzicom, jak mają się zwracać do trenera – Panie trenerze, trenerze, Krzysiek ... Warto także zapowiedzieć zawodnikom, co jest dozwolone, a co zabronione podczas naszych spotkań, tak, by nie mieli oni wymówki, że nie wiedzieli, jaka kara grozi za palenie papierosów. Uporządkowanie współpracy od razu na początku buduje jasność i przejrzystość działania. Druga faza tworzenia się grupy społecznej, a zatem też sportowej, to **etap ścierania się**. Nazwa ta wynika z faktu, że zawodnicy zajmują określone pozycje w grupie. Dla trenerów jest to proces, którego wręcz nie można pominąć. Dziś wiemy już, chyba wszyscy, że aspekt psychologiczny jest nieodzowny przy budowaniu skutecznego zespołu sportowego.

ROLE ZAWODNIKÓW W DRUŻYNIE

Role, jakie zajmują zawodnicy wynikają z różnych przyczyn, między innymi z ich cech osobowości, z wcześniejszych doświadczeń, według niektórych po części też z pozycji zajmowanej na boisku. W fazie ścierania czasami dochodzi do sytuacji, gdy dwóch młodych sportowców aspiruje do **roli lidera** (bo w tym przypadku jest to najbardziej widoczne), a w związku z tym ścierają się między sobą. W zdecydowanej większości przypadków dobrze jest, jeśli będzie tylko jeden lider grupy, taki, któremu pozostali zawodnicy ufają. Jeśli mamy dwóch zawodników aspirujących do tej pozycji, a nie chcemy tracić żadnego z nich, to warto

przydzielić im konkretne zadania na boisku, na przykład **jeden rządzi obroną, drugi jest mózgiem ataku**. Jednak taka sytuacja, gdy mamy dwóch lub więcej liderów, jest zawsze specyficzna i może wymagać innych rozwiązań. Oprócz najbardziej widocznej roli lidera w zespole pojawiają się też inne postacie. Często dostrzeżemy w naszym zespole **zawodnika grającego drugie skrzypce**. Sportowym przykładem takiej postaci może być Scottie Pippen. Taka osoba to często zawodnik o dużych umiejętnościach sportowych, ale niekoniecznie idol towarzyskich spotkań. Kocha piłkę ręczną, gra na dobrym poziomie, ale nie jest liderem porwijącym za sobą całą drużynę. Jeszcze inną postacią, odmienną w swej charakterystyce, jest **dusza towarzystwa**. To zawodnik, który potrafi pozbawić drużynę, zażartować, gdy wymaga tego napięta sytuacja przed meczem. Często potrafi on śmiać się z samego siebie. Przy czym nie jest to maskotka drużyny, którą wszyscy wyśmiewają. Dusza towarzystwa będzie pierwszą postacią, która zaproponuje zabawę, gdy okaże się, że nie ma treningu. Prawdopodobnie, patrząc na pożegnanie, jakie zgotowali mu koledzy z zespołu Realu Madryt, takim dobrym duchem zespołu był Jerzy Dudek. Musiał być on wartościową postacią, skoro mimo niewielkiej ilości występów, pożegnano go z takimi honorami. Tacy zawodnicy są często bardzo lubiani przez kolegów, są dla drużyny wartościowi. Warto jednak pamiętać, by żarty wykorzystywane przez nich nie uderzały zbyt mocno w żadnego z zawodników, a także, aby nie podważały autorytetu trenera. O ile dobrze jest pokazać, że trener też jest człowiekiem i ma poczucie humoru, to trzeba pamiętać, by nie stać się obiektem żarcików i drwin. Inną postacią, którą zazwyczaj trudno jest nam dostrzec, co nie znaczy, że jej nie ma, jest **szara myszka**. W rzeczywistości szkolnej klasy to uczeń, który mimo tego, że zna odpowiedź, nie zgłosi się, bo ekspozycja społeczna jest dla niego zbyt dużym stresem. Na treningu to zawodnicy, którzy bardzo solidnie wykonują swoje zadania, są pracowici i rzetelni, jednak powierzenie im egzekwowania rzutu w ostatnich sekundach najważniejszego meczu może być bardzo ryzykowne. Wiąże się ono bowiem ze zbyt dużym oczekiwaniami, prezentacją przed innymi i ich oceną. Inną postacią w drużynie, która niestety czasami się w niej pojawia jest **koziół ofiarny**. Napisałem niestety, dlatego że wystąpienie takiej roli społecznej nie jest dobre ani dla tej osoby, ani dla całej grupy. Łatwo sobie wyobrazić, jak gwałtownie spada w dół poczucie własnej wartości i skuteczności młodego sportowca, który niezależnie od swoich wysiłków i faktycznego wkładu jest zawsze obwiniany za porażkę. Czasem nie dostrzegamy, że takie wskazywanie tylko jednego winnego zdejmuje z innych poczucie odpowiedzialności. A jednym z najlepszych zawodników, z jakim możemy pracować to zawodnik świadomy. Także tego, co jeszcze w swojej postawie i grze może poprawić. Jeśli będę odpowiedzialnością za porażkę za każdym razem obarczał tego samego zawodnika, inni nauczą się braku samokrytycyzmu.

Warto wspomnieć tutaj o fackie, że nagrody i pochwały to bardzo potężne narzędzie w rękach

trenera. Nie tylko rękach, także ustach, gestach czy mimice. Cóż z tego, że pochwalimy zespół dobrymi słowami, skoro mówiąc je, będziemy patrzeć w podłogę ze spuszczonej w dół ramionami. Podobnie kuriozalnie zabrzmiał pochwała wypowiedziana łamiącym się i niepewnym głosem. **Komunikacja to jedno z najważniejszych narzędzi pracy trenera**. Cóż nam po fachowcu, który wszystkie zagrywki taktyczne ma rozpisane i rozpracowane, skoro nie będzie on potrafił ich przekazać zawodnikom. Podobnie wyglądają nauczyciele, którzy doskonale znają zasady fizyki czy daty najważniejszych historycznych batalii, ale nie potrafią przekazać tego w sposób ciekawy i zrozumiały swoim uczniom. Warto pamiętać o możliwościach odbioru naszego rozmówcy, innym językiem będę mówił do 8-latków, a innym do dorosłych zawodników; innym do rodziców nieznających dobrze słownictwa i „slangu” piłki ręcznej. **Komunikacja w drużynie sportowej jest niczym smar w dobrze funkcjonującej maszynie**.

Gdy zawodnicy zajmują już określone pozycje w grupie, tworzą się między nimi przyjaźnie. Często potrafią one przetrwać nie tylko sportową przygodę, ale też trwają całe życie. Idąc drogą funkcjonowania zespołu, gdy wiemy, kto jest kim, wchodzimy w **fazę realizacji celu**. Dobrze, jeśli wyznaczamy go razem z zawodnikami. To pokaże nam, jak wysoko stawiają sobie poprzeczkę poszczególni chłopcy (czy też dziewczęta), a jednocześnie zwiększy wśród zawodników poczucie, że cel jest ich, a nie narzucony przez dyrektora klubu czy szkoły.

Realizując nasz cel sportowy, a często też i marzenia, warto patrzeć na zespół pod kątem grupy społecznej. Człowiek jest bez wątpienia istotą społeczną, co inni bardziej dobitnie nazywają istotą stadną, tak więc wykorzystując wiedzę z psychologii społecznej, można sprawić, że **nasza orkiestra zagra najwspanialszy koncert zwycięstwa**.

ROLE ZAWODNIKÓW W DRUŻYNIE

- lider
- grający drugie skrzypce
- dusza towarzystwa
- szara myszka
- kozioł ofiarny

Marcin Kochanowski

ABSTRACT: In the process of building a successful team sport, it is necessary to take into consideration the psychological aspect. Sport team is a great example of a social group, that is governed by the laws of social psychology. There were discussed the formation of two phases of the team: the phase to get to know its members, establish the rules of operation and the phase to set the specific positions in the group. The players perform different roles in a team, which is based on their personal characteristics, former experiences, as well as the position occupied on a pitch.

FINAŁ KONKURSU „SPORT W SZTUCE”

FINAL OF THE CONTEST „SPORT IN ART”

Jakie będzie otwarcie olimpiady za sto lat? Jak na fotografii uchwycić sportowe emocje? Jak zareklamować sportowy styl życia? – z takimi oraz innymi zadaniami zmierzali się uczestnicy konkursu „Sport w sztuce”. Organizatorem plastycznych i literackich zmagających było Świętokrzyskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli. Zwycięzcy odebrali nagrody i dyplomy w trakcie II Międzynarodowej Konferencji Nauczycieli Wychowania Fizycznego „Piłka ręczna w szkole”.

Uroczystość odbyła się w eleganckich wnętrzach Międzynarodowego Centrum Kultury w Kielcach. Imprezie towarzyszyła wystawa nagrodzonych prac plastycznych. Warto podkreślić, że finał Konkursu przerósł najśmielsze oczekiwania organizatorów. Do Świętokrzyskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Kielcach wpłynęło około tysiąca prac, przeważały prace plastyczne. Jury miało twardy orzech do zgryzienia. W końcu udało się wybrać dzieła najlepszych młodych artystów. Wraz z opiekunami pojawili się na oficjalnej uroczystości. Zwycięzcy odebrali nagrody i dyplomy z rąk: Jacka Wołowca, dyrektora ŚCDN oraz Mirosława Majchrowicza, dyrektora Cementowni Małogoszcz Lafarge Cement SA, sponsora konkursu „Sport w sztuce”.

ODJECHALI HULAJNOGAMI

„Dwa przysiady, jeden skłon, będziesz serce miał jak dzwon” – tym sloganem Klaudia Ptak, uczennica drugiej klasy Szkoły Podstawowej w Gnieźdźskach, wygrała konkurs na hasło zachęcające do aktywności fizycznej.

– To hasło wymyśliłam w trakcie lekcji. Pani nas zachęcała do udziału w konkursie. W nagrodę dostałam hulajnogę i dyplom. Ze sportu, najbardziej lubię piłkę nożną – mówiła Klaudia po odebraniu nagrody.

Wraz z Klaudią na uroczystość wręczenia nagród przyjechali dziadek i babcia. Dorośli nie kryli dumy z wnuczki. Bardzo podobała się im również sama uroczystość.

Michał Pełka, z drugiej klasy Szkoły Podstawowej w Rakowie, nie krył wzruszenia po odebraniu nagrody za zajęcie trzeciego miejsca, także w konkursie dotyczącym hasła promującego sport. Zapowiedział, że będzie startował w następnych takich konkursach.

Jedną z młodszych uczestniczek konkursu 7-letnia Martyna Jaguś, z Przedszkola Samorządowego nr 28 w Kielcach, zachwyciła jury swoją pracą plastyczną, na której namalowała pływanię i zawodników.

– Namalowałam pływaków, ponieważ sama lubię pływać i chcę zostać zawodniczką. Lubię też rysować. Dziś wygrałam hulajnogę – nie kryła zadowolenia Martyna, odbierając dyplom za zajęcie pierwszego miejsca w swojej kategorii wiekowej.

UCHWYCIĆ RUCH I EMOCJE

Iga Świercz z II klasy Gimnazjum w Kunowie została podwójną laureatką konkursu „Sport w sztuce”. Zwyciężyła w konkursie fotograficznym (na poziomie gimnazjum). Wraz z koleżanką

Katarzyną Gryską zdobyły pierwsze miejsce w kategorii na gazetkę szkolną o tematyce sportowej.

– Pojechałam specjalnie z kolegami ze szkoły na zawody sportowe. I tak przygotowałam czarno-biały cykl zdjęć. Sportowe zdjęcia są trudne do wykonania. Nie jest łatwo uchwycić ruch, emocje. Zajmuję się fotografią od roku. Bardzo mnie to pasjonuje – powiedziała Iga Świercz.

Jej koleżanka, młoda redaktorka, Katarzyna Gryśka przyznała, że przygotowanie gazety szkolnej o tematyce sportowej było dużym wyzwaniem.

– To była ciężka praca. Same robiłyśmy grafikę i pisałyśmy materiały prasowe. Na razie nie myślimy w przyszłości o dziennikarstwie. To trudna praca. Trzeba dużo rozmawiać z ludźmi. Pytać ich o ich pasję, zainteresowania. Koledzy i koleżanki ze szkoły nam pomagali. Podziwiali nas, że interesujemy się sportem – mówiła Katarzyna Gryśka.

Dumy z obu uczennic nie ukrywała Małgorzata Kowalska, nauczyciel historii i WOS w Gimnazjum w Kunowie, która wspierała gimnazjalistki w przygotowaniach do konkursu.

– Obie dziewczyny są wyjątkowe. Redagują gazetę. Rysują, robią zdjęcia, przeprowadzają wywiady, piszą ciekawe artykuły, materiały. Wszystkim zajmowały się same. Iga robi wspaniałe

zdjęcia. Przemyślane, dojrzałe – chwaliła nauczycielka uczennice.

Wszyscy laureaci odebrali w trakcie uroczystości dyplomy i nagrody. Z dumą oprowadzali też swoich bliskich po wystawie nagrodzonych prac.

Martyna Głębocka
ŚCDN w Kielcach

Rok 2012 był rokiem wielkich wydarzeń sportowych – Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej – UEFA EURO 2012 oraz Letnich Igrzysk Olimpijskich. Świętokrzyskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Kielcach, chcąc popularyzować wartości, jakie niesie ze sobą czysta, sportowa rywalizacja oraz idea igrzysk olimpijskich, zaprosiło dzieci, młodzież i nauczycieli do udziału w konkursie artystycznym „Sport w sztuce”. Organizacja tego konkursu była też nawiązaniem do pomysłu twórcy nowożytnych igrzysk olimpijskich Pierre’a de Coubertina – łączenia zmagających sportowców ze współzawodnictwem ludzi sztuki. Konkurs trwał od listopada 2011 roku do kwietnia 2012 roku.



Martyna Jaguś, najmłodsza uczestniczka konkursu, odbiera dyplom od Mirosława Majchrowicza, dyrektora Lafarge Cement SA – Cementownia Małogoszcz, jednego ze sponsorów konkursu. Obok: Radosław Wasiak – dyrektor Klubu Sportowego Vive Targi Kielce

WYNIKI KONKURSU „SPORT W SZTUCE”

Ambasadorem Konkursu „Sport w sztuce” został Zbigniew Piątek – uczestnik Igrzysk Olimpijskich w Barcelonie w 1992 roku i w Sydney w 2000 roku, wielokrotny Mistrz Polski oraz zwycięzca Tour de Pologne w 1987 roku.

Sponsorzy Konkursu:

- Świątokrzyskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Kielcach,
- Kuratorium Oświaty w Kielcach,
- Klub Sportowy Vive Targi Kielce,
- Targi Kielce,
- Lafarge Cement SA,
- Trakt,
- Legend.

KONKURS W FORMIE PREZENTACJI MULTIMEDIALNEJ NA TEMAT: „CEREMONIAŁ OLIMPIJSKI ZA 100 LAT”

Gimnazjum

- I miejsce: Paulina Kowalicka – Zespół Szkół w Krajinie (Gimnazjum). Opiekun: Wioletta Rubak.
II miejsce: Filip Szlufik – Zespół Szkół w Krajinie (Gimnazjum). Opiekun: Wioletta Rubak.
III miejsce: Katarzyna Szlufik – Zespół Szkół w Krajinie (Gimnazjum). Opiekun: Wioletta Rubak.

Szkoły ponadgimnazjalne

- Jury Konkursu przyznało tylko pierwsze miejsce.
I miejsce: Karolina Żłobicka – Zespół Szkół nr 1 im. M. Kopernika w Ostrowcu Świętokrzyskim. Opiekun: Małgorzata Giełma.

KONKURS FOTOGRAFICZNY „SPORT TO PASJA”

Gimnazjum

- I miejsce: Iga Świercz – Gimnazjum w Kunowie. Opiekun: Małgorzata Kowalska.
II miejsce: Weronika Szmigiel – Publiczne Gimnazjum Samorządowe im. Noblistów Polskich w Kazimierzy Wielkiej. Opiekunowie: Dorota Habas (koło fotograficzne) oraz Zbigniew Kwiecień (wf.).
III miejsce: Klaudia Szmigiel – Publiczne Gimnazjum Samorządowe im. Noblistów Polskich w Kazimierzy Wielkiej. Opiekunowie: Dorota Habas (koło fotograficzne) oraz Zbigniew Kwiecień (wf.).

Szkoły ponadgimnazjalne

- I miejsce: Aleksandra Szczęśny – II Liceum Ogólnokształcące im. J. Śniadeckiego w Kielcach. Opiekun: Maria Kozieł.
II miejsce: Nie przyznano.
III miejsce: Aleksandra Maruszak – VI Liceum Ogólnokształcące im. J. Słowackiego w Kielcach. Opiekun: Katarzyna Karasińska.

KONKURS PLASTYCZNY „MOJA ULUBIONA DYSCYPLINA SPORTOWA”

Przedszkole

- I miejsce: Martyna Jaguś – Przedszkole Samorządowe nr 28 w Kielcach. Opiekunowie: Beata Kawecka, Agata Barwinek.
II miejsce: Wojciech Wójcik – Przedszkole Samorządowe nr 39 w Kielcach. Opiekun: Beata Suchogórska.
III miejsce: Nikola Czaja – Przedszkole Miejskie nr 7 w Starachowicach. Opiekun: Justyna Lis.

Szkoła podstawowa – klasy I–III

- I miejsce: Łukasz Wiśniewski – Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Ostrowcu Świętokrzyskim. Opiekun: Jolanta Kaliska.

- II miejsce: Katarzyna Kałandyk – Szkoła Podstawowa nr 2 w Kielcach. Opiekun: Barbara Nitel.

- III miejsce: Amelia Kuba – Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Ostrowcu Świętokrzyskim. Opiekun: Jolanta Kaliska.

- III miejsce: Magdalena Socha – Szkoła Podstawowa w Kleczanowie, Obrazów. Opiekun: Anna Tyban.

KONKURS PLASTYCZNY „SPORT, RODZINA, ZDROWIE”

Szkoła podstawowa – klasy IV–VI

- I miejsce: Julia Zygała – I Społeczna Szkoła Podstawowa w Kielcach. Opiekun: Ewa Woźniak.
II miejsce: Nadia Kuc – I Społeczna Szkoła Podstawowa w Kielcach. Opiekun: Ewa Woźniak.
III miejsce: Natalia Nawrot – Szkoła Podstawowa nr 32 w Kielcach. Opiekun: Elżbieta Kosek.

KONKURS PLASTYCZNY „PLAKAT”

Tematy konkursu do wyboru:

- Igrzyska Olimpijskie – Londyn 2012
Mistrzostwa Europy w Piłce Nożnej – UEFA 2012
Igrzyska Paraolimpijskie – Londyn 2012

Gimnazjum

- I miejsce: Bartosz Wojtasik – Gimnazjum nr 3 w Starachowicach. Opiekun: Emilia Piechowska.
II miejsce: Katarzyna Misiek – I Społeczne Gimnazjum w Kielcach. Opiekun: Ewa Woźniak.
III miejsce: Oskar Nowakowski – Zespół Szkół w Stadnickiej Woli – Gimnazjum. Opiekun: Justyna Soja-Sadowska.

KONKURS PLASTYCZNY „SZALIK KIBICA”

Gimnazjum

Jury Konkursu nie wyłoniło zwycięzców.

KONKURS PLASTYCZNY „PROJEKT EMBLEMATU LUB LOGO WYBRANEJ DYSCYPLINY SPORTOWEJ”

Szkoły ponadgimnazjalne

- I miejsce: Anna Stępień – Zespół Państwowych Szkół Plastycznych w Kielcach. Opiekun: Jowita Jandula-Wójcik.
II miejsce: Paulina Paluch – Liceum Ogólnokształcące w Pińczowie. Opiekun: Krzysztof Marzałik.
III miejsce: Małgorzata Skrucha – Zespół Szkół nr 1 w Ostrowcu Świętokrzyskim. Opiekun: Małgorzata Giełma.

KONKURS LITERACKI „HASŁO PROMUJĄCE AKTYWNOŚĆ FIZYCZNĄ”

Szkoła podstawowa – klasy I–III

- I miejsce: Klaudia Ptak – Zespół Szkół w Gnieździe. Opiekun: Aldona Marzec.
II miejsce: Wiktor Sypniewski – Zespół Szkół w Łopuszynie. Opiekun: Katarzyna Kumańska.
III miejsce: Michał Pełka – Szkoła Podstawowa w Rakowie. Opiekun: Małgorzata Butenko.

KONKURS LITERACKI „WIERZ O TEMATYCE SPORTOWEJ”

Szkoła podstawowa – klasy IV–VI

- I miejsce: Marek Barchanowski – Szkoła Podstawowa nr 1 w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Sędziszowie. Opiekun: Iwona Kwiecień.

- II miejsce: Anna Gołasa – Szkoła Podstawowa nr 5 w Zespole Szkół i Placówek Oświatowych nr 3 w Ostrowcu Świętokrzyskim. Opiekun: Mirosława Zaremba.

- III miejsce: Angelika Pawlak – Publiczna Szkoła Podstawowa w Połańcu. Opiekun: Maria Myślak.

KONKURS LITERACKI „RECENZJA FILMU O TEMATYCE SPORTOWEJ”

Gimnazjum

Jury Konkursu przyznało tylko pierwsze i drugie miejsce.

- I miejsce: Michalina Śliwińska – Samorządowe Gimnazjum nr 1 w Busku-Zdroju. Opiekun: Bożena Ziętarska.

- II miejsce: Dominika Wojnowska – Samorządowe Gimnazjum nr 1 w Busku-Zdroju. Opiekun: Bożena Ziętarska.

Szkoły ponadgimnazjalne

Jury Konkursu przyznało tylko pierwsze i drugie miejsce.

- I miejsce: Anna Stępień – Zespół Państwowych Szkół Plastycznych w Kielcach. Opiekun: Jowita Jandula-Wójcik.

- II miejsce: Agata Ozga – V Liceum Ogólnokształcące w Kielcach. Opiekun: Agnieszka Bandura.

KONKURS LITERACKI

„JA – KIBIC – KONKURS NA BLOG KIBICA”

Szkoły ponadgimnazjalne

Na ten konkurs nie nadesłano żadnych prac.

KONKURS DLA NAUCZYCIELI – SCENARIUSZ LEKCJI LUB ZAJĘĆ POZALEKCYJNYCH POŚWIĘCONYCH FILMOWI O TEMATYCE SPORTOWEJ

Jury Konkursu przyznało tylko pierwsze miejsce, które zdobyła Edyta Wójcicka – nauczyciel Publicznego Gimnazjum nr 3 w Ostrowcu Świętokrzyskim za opracowanie cyklu lekcji: Impreza propagandowa czy wielkie sportowe wydarzenie? Rozważania na podstawie filmu „Ucieczka do zwycięstwa” w reż. J. Hustona.

KONKURS DLA SZKOLNYCH REDAKCJI NA GAZETKĘ O TEMATYCE SPORTOWEJ

Szkoła podstawowa, gimnazjum, szkoły ponadgimnazjalne

- I miejsce: Iga Świercz, Katarzyna Gryzka – Gimnazjum w Kunowie. Opiekun: Małgorzata Kowalska.

- II miejsce: Małgorzata Wnuk, Patrycja Gąszcz, Aleksandra Lesiak, Małgorzata Jankowska, Piotr Mejnartowicz, Jakub Banasik, Zuzanna Staciwa, Natalia Staciwa, Oliwia Olak, Martyna Panek, Paweł Sielski, Damian Smołuch, Paulina Łebek, Mikołaj Saik, Natalia Cholewa, Daria Smolec – Zespół Szkół – Gimnazjum w Stadnickiej Woli. Opiekunowie: Justyna Soja-Sadowska, Liliana Saik.

- III miejsce: Patryk Czubak, Krzysztof Roszkowski, Weronika Błaszczykowska, Patrycja Głowacz – Szkoła Podstawowa w Parszowie. Opiekun: Edyta Spilska.

„SPORT W SZTUCE” – KONKURS DLA NAUCZYCIELI

Scenariusz cyklu lekcji poświęconych filmowi „Ucieczka do zwycięstwa”

„SPORT IN ART” – A COMPETITION FOR TEACHERS

Series of lessons dedicated to the film „Escape to victory”

Scenariusz zdobył pierwsze miejsce w Konkursie „Sport w sztuce” dla nauczycieli na scenariusz lekcji lub zajęć pozalekcyjnych poświęconych filmowi o tematyce sportowej. Była to jedyna nagroda w tej kategorii.

TEMAT CYKLU LEKCJI:

Impreza propagandowa czy wielkie sportowe wydarzenie? Rozważania na podstawie filmu „Ucieczka do zwycięstwa” w reż. J. Hustona.

Rodzaj zajęć:

- cykl lekcji języka polskiego

Etap edukacyjny:

- III etap edukacyjny (gimnazjum)

Cele główne cyklu lekcji:

- Zainteresowanie młodzieży tematyką sportową.

- Przypomnienie uniwersalnych idei olimpijskich i zasad sportowej walki (fair play).

- Wzbudzenie świadomości, iż zasada czystej gry to norma wartości, która powinna obowiązywać każdego człowieka, nie tylko sportowca.

- Uświadomienie, iż sportowca przestrzegającego zasad play można poznać po godnym zachowaniu zarówno w wypadku zwycięstwa, jak i porażki.

Cele cyklu lekcji (operacyjne):

Uczeń

- potrafi określić problematykę utworu,
- rozróżnia wyznaczniki gatunkowe omawianego filmu,

- wymienia elementy świata przedstawionego w filmie,

- potrafi wskazać kontekst historyczny filmu,
- wskazuje na wartości, do których odwołuje się film,

- definiuje pojęcie „zasada fair play”,
- potrafi określić sposób rozwiązania sytuacji problemowej,

- rozumie definicję „bohater dynamiczny”,
- porównuje postawy bohaterów dzieła filmowego,

- dokonuje analizy motywów działania bohaterów,

- interpretuje przesłanie tekstu kultury (filmu),

- potrafi dokonać oceny tekstu kultury,
- umie stworzyć rzeczową wypowiedź ustną lub pisemną w określonej formie,

- potrafi zaproponować własne rozwiązanie problemu,

- potrafi dowieść słuszności swojego stanowiska.

Treści podstawy programowej realizowane na cyklu lekcji:

Wymagania ogólne

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji. Uczeń samodzielnie dociera do informacji.

Wymagania szczegółowe

1.1. Uczeń odbiera komunikaty [...] mówione, w tym nadawane za pomocą środków audio-wizualnych – rozróżnia informacje przekazane werbalnie oraz zawarte w dźwięku i obrazie.

1.2. Uczeń wyszukuje w wypowiedzi potrzebne informacje [...].

2.3. Uczeń korzysta ze słownika: języka polskiego, poprawnej polszczyzny, frazeologicznego [...].

Wymagania ogólne

II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.

Uczeń doskonali sprawność analizy i interpretacji tekstów kultury; [...] wykorzystuje poznane pojęcia w refleksji o [...] wartościach; czyta teksty kultury odpowiadające charakterystycznej dla tego wieku wrażliwości [...]; stopniowo zaczyna poznawać dzieła [...] ważne dla kultury polskiej i światowej.

Wymagania szczegółowe

1.2. Uczeń rozpoznaje problematykę utworu.

2.5. Uczeń omawia funkcje elementów konstrukcyjnych utworu.

2.11. Uczeń uwzględnia w analizie specyfikę tekstów kultury przynależnych do [...] rodzajów sztuki: [...] film.

3.1. Uczeń przedstawia propozycję odczytania konkretnego tekstu kultury i uzasadnia ją.

3.2. Uczeń uwzględnia w interpretacji potrzebne konteksty, np. [...] historyczny.

4.1. Uczeń ze zrozumieniem posługuje się pojęciami dotyczącymi wartości pozytywnych i ich przeciwieństw oraz określa postawy z nimi związane [...], a także rozpoznaje ich obecność w życiu [...] i innych sztukach.

4.2. Uczeń omawia na podstawie [...] tekstów kultury podstawowe, ponadczasowe zagadnienia egzystencjalne, np. [...] nadzieja, [...] poczucie wspólnoty, solidarność, sprawiedliwość; dostrzega i poddaje refleksji uniwersalne wartości humanistyczne.

4.3. Uczeń dostrzega zróżnicowanie postaw społecznych, obyczajowych, narodowych [...].

Wymagania ogólne

III. Tworzenie wypowiedzi. Uczeń

zyskuje coraz wyraźniejszą świadomość funkcji środków językowych, które służą formułowaniu wypowiedzi; zdobywa wiedzę o różnych odmianach polszczyzny i kształci umiejętność poprawnego wykorzystywania ich w różnych sytuacjach [...]; poznaje i tworzy nowe, coraz trudniejsze formy wypowiedzi.

Wymagania szczegółowe

1.1. Uczeń tworzy spójne wypowiedzi ustne [...] oraz pisemne.

1.2. Uczeń stosuje zasady organizacji tekstu zgodnie z wymogami gatunku, tworząc spójną pod względem logicznym i składniowym wypowiedź na zadany temat.

1.3. Uczeń tworzy plan twórczy własnej wypowiedzi.

1.5. Uczeń uczestniczy w dyskusji, uzasadnia własne zdanie, przyjmuje poglądy innych lub polemizuje z nimi.

1.8. Uczeń świadomie, odpowiedzialnie, selektywnie korzysta [...] z elektronicznych środków przekazywania informacji, w tym z Internetu.

2.3. Uczeń, tworząc wypowiedzi, dąży do precyzyjnego wystawiania się; świadomie dobiera synonimy i antonimy dla wyrażenia zamierzonych treści.

2.5. Uczeń stosuje różne rodzaje zdań we

własnych tekstach; dostosowuje szyk wyrazów i zdań składowych do wagi, jaką nadaje przekazywanym informacjom.

Metody pracy:

- gwiazda pytań,
- portret charakterologiczny bohatera filmowego,

- drzewko decyzyjne,
- burza mózgów.

Formy pracy:

- indywidualna,
- grupowa,
- zbiorowa.

Materiały dydaktyczne:

- Film „Ucieczka do zwycięstwa”.
- Słownik poprawnej polszczyzny.
- Karta pracy „Obozowa rzeczywistość”.
- Karta pracy „Do przerwy 4:1, czyli trudne decyzje na boisku sportowym”.
- Karta pracy „Od sprawozdawcy po recenzenta”.

- Załącznik 1. Plakat filmowy.
- Załącznik 2. Karta ewaluacyjna.
- Tablica multimedialna.

Czas trwania cyklu lekcji:

- 3 x 45 min

Tematy lekcji składające się na cykl:

1. Obozowa rzeczywistość sportowa.
2. Dramatyczne spotkanie zawodników na stadionie im. Kolumba w Paryżu.
3. „Ucieczka do zwycięstwa” – (nie) typowy film z piłką nożną w tle.

LEKCJA 1.

TEMAT: Obozowa rzeczywistość sportowa

Cele lekcji (operacyjne):

Uczeń

- wymienia elementy świata przedstawionego w filmie,
- potrafi wskazać kontekst historyczny filmu,
- wskazuje na wartości, do których odwołuje się film.

Uwaga:

Uczniowie znają film „Ucieczka do zwycięstwa” w reż. J. Hustona, który obejrzeli wspólnie z nauczycielem. Chętny (lub wyznaczony przez nauczyciela) uczeń otrzymał zadanie przygotowania informacji dotyczących genezy/źródła inspiracji dla twórców filmu.

Przebieg lekcji (kolejne kroki):

I. Wprowadzenie do lekcji (5 min)

1. Czynności organizacyjne: sprawdzenie listy obecności, określenie tematyki i celu cyklu lekcyjnego, rozdanie kart pracy dla uczniów.

2. Określenie źródła inspiracji dla twórców filmu:

Wybrany wcześniej uczeń jako wprowadzenie do lekcji podaje informacje na temat genezy filmu, informując, iż inspiracją dla scenarzystów filmu była prawdziwa historia, która wydarzyła się w czasach II wojny światowej. W 1942 roku grupa ukraińskich piłkarzy, złożona z byłych zawodników kijowskich klubów: Dynamo i Lokomotiv stworzyła drużynę piłkarską Start. Zespół ten rozegrał kilka spotkań z drużynami, które reprezentowały niemieckie garnizony okupacyjne. Profesjonalni

piłkarze bez kłopotów wysoko ogrywali niemieckich żołnierzy, co irytowało Niemców. Większość piłkarzy aresztowano, jeden z nich zmarł w wyniku tortur gestapo, trzech kolejnych zginęło w 1943 roku w obozie koncentracyjnym. Tylko kilku z nich przeżyło.

3. Praca indywidualna uczniów.

Zadanie 1. Karta pracy „Obozowa rzeczywistość”

Uwaga:

Nauczyciel w trakcie pracy indywidualnej uczniów wyświetla na tablicy multimedialnej zadania z Karty pracy, a chętni uczniowie zapisują na niej własne propozycje rozwiązań. Pozostali uczniowie sprawdzają odpowiedzi i ewentualnie zgłaszają własne propozycje.

II. Lekcja właściwa (30 min)

1. Określenie elementów świata przedstawionego w filmie „Ucieczka do zwycięstwa”.

Zadanie 2. Karta pracy „Obozowa rzeczywistość”

Uwaga:

Uczniowie określić powinni podstawowe dane: Czas akcji – rok 1943.

Miejsce akcji – jeniecki obóz dla oficerów na terenie Niemiec.

Mecz pomiędzy zawodnikami złożonymi z więźniów (w tym czołowych międzynarodowych piłkarzy) a niemiecką reprezentacją narodową drużyny piłkarskiej sposobem na podniesienie morale wśród żołnierzy niemieckich (byli przekonani o swojej wygranej).

2. Analiza wybranych elementów dotyczących treści filmu, prowadząca do analizy motywacji bohaterów. Rozmowa kierowana:

• Dlaczego ludzie uprawiają sport, rozgrywają mecze?

• Jakie cechy i postawy kształtuje w sobie człowiek uprawiający sport?

• Do jakich wartości i zasad zobowiązuje człowieka (sportowca) rywalizacja sportowa?

• W jaki sposób więźniowie obozu jenieckiego spędzają „wolny czas”?

• Dlaczego komendant obozu, major von Steiner (fan piłki nożnej), proponuje więźniom rozegranie meczu w Paryżu z żołnierzami Wehrmachtu?

• Dlaczego jeńcy zgadzają się na rozegranie meczu z Niemcami?

• Czego pragną więźniowie?

• Dlaczego jeden z więźniów – amerykański oficer kapitan Robert Hatch (Sylvester Stallone) – za wszelką cenę pragnie dostać się do drużyny piłkarskiej kompletowanej przez Brytyjczyka – kapitana Johna Colbe’go (Michael Caine)?

3. Próba stworzenia portretu charakterologicznego filmowych bohaterów – kapitana Roberta Hatcha i Johna Colbe’go.

• Nauczyciel wyświetla na tablicę multimedialną plakat filmowy „Ucieczka do zwycięstwa”. Załącznik 1.

• Uczniowie podają najważniejsze informacje na temat kapitana Roberta Hatcha i kapitana Johna Colbe’go. Analizują ich cechy charakteru, zastanawiają się nad motywacją postępowania w obozie, podczas pierwszej ucieczki (R. Hatch) i na boisku w Paryżu. Swoje luźne spostrzeżenia wspólnie zapisują na tablicy z wyświetlonym plakatem filmowym, tworząc metodą burzy mózgów portret charakterologiczny bohaterów.

III. Podsumowanie lekcji (10 min)

1. Zebranie wniosków na temat bohaterów i motywów ich postępowania w kontekście całego filmu.

Uwaga:

Uczniowie powinni zwrócić uwagę na mocne osobowości obydwu bohaterów filmowych zarówno brytyjskiego oficera, Johna Colbe’go, który zbiera drużynę więźniów (także z obozów na Wschodzie, skąd sprowadza czołowych piłkarzy więzionych przez Niemców) na prestiżowy mecz z niemiecką drużyną narodową, jak i na kapitana Roberta Hatcha, amerykańskiego lekkoducha, myślącego jedynie o ucieczce. Powinni też dostrzec wyraźną przemianę postaci.

Wnioskiem końcowym powinno być stwierdzenie, iż są to bohaterowie dynamiczni – obaj przechodzą niewiarygodną przemianę, stając się osobami świadomymi ciężkości na nich odpowiadających.

Karta pracy „Obozowa rzeczywistość”

1. Ćwiczenie słownikowe

a) Na podstawie Słownika poprawnej polszczyzny określ schematy składniowe i związki wyrazowe ze słowem „ucieczka”. Podaj przykłady własne lub odczytane w słowniku.

ucieczka (jaka?)

ucieczka (od kogo?, od czego?)

ucieczka (przed kimś, przed czymś)

b) Napisz, co oznacza zwrot:

mieć w kimś, w czymś ucieczkę

c) Określ, czy schemat składniowy: ucieczka do (kogoś, czegoś) jest poprawny?

d) Wyjaśnij, jak rozumiesz połączenie wyrazowe: ucieczka do zwycięstwa

.....

2. Wykorzystując metodę gwiazdy pytań, określ elementy przedstawione filmu „Ucieczka do zwycięstwa”.

Załącznik 1. Plakat filmowy



www.filmweb.pl

LEKCJA 2.

TEMAT: Dramatyczne spotkanie zawodników na stadionie im. Kolumba w Paryżu

Cele lekcji (operacyjne):

Uczeń

• definiuje pojęcie „zasada fair play”,

• potrafi określić sposób rozwiązania sytuacji problemowej,

• rozumie definicję „bohater dynamiczny”,

• porównuje postawy bohaterów dzieła filmowego,

• dokonuje analizy motywów działania bohaterów,

• interpretuje przesłanie tekstu kultury (filmu),

• potrafi zaproponować własne rozwiązanie problemu,

• potrafi dowieść słuszności swojego stanowiska.

Przebieg lekcji (kolejne kroki):

I. Wprowadzenie do lekcji (5 min)

1. Czynności organizacyjne: sprawdzenie listy obecności, określenie tematu lekcji, podział klasy na 5–6 grup.

Uwaga:

Podziału zespołu uczniowskiego na grupy można dokonać na kilka sposobów, np. poprzez odliczenie do pięciu (sześciu) lub drogą losowania karteczek w pięciu (sześciu) kolorach. Ciekawym i chętnie akceptowanym przez uczniów sposobem określania grup jest losowanie przez nich różnorodnych, powtarzających się w określonej liczbie elementów ukrytych w pustych pojemniczkach po „jajkach niespodziankach”, które w tym wypadku mogą symbolizować minipilki do gry na boisku.

2. Wprowadzenie do sytuacji problemowej, która będzie analizowana na lekcji.

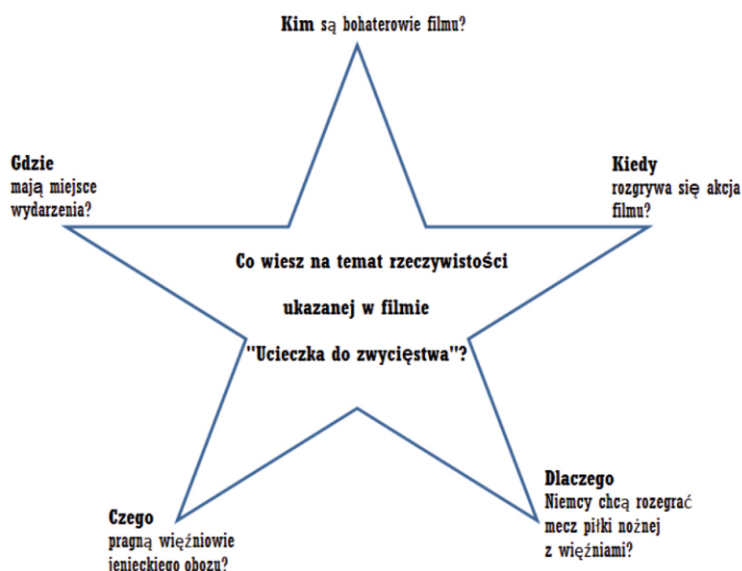
Odwołanie do fragmentu filmu „Ucieczka do zwycięstwa”, w którym drużyna więźniów w przerwie po pierwszej połowie meczu rozgrywanego 15 sierpnia 1943 r. na paryskim stadionie z reprezentacją narodową drużyny niemieckiej otrzymuje możliwość zrealizowania swoich pragnień – francuski ruch oporu umożliwia im ucieczkę z szatni drogą kanałową.

II. Lekcja właściwa (35 min)

1. Rozdanie utworzonym grupom kart pracy i określenie problemu, który mają rozwiązać metodą twórczą, jaką jest drzewko decyzyjne.

Karta pracy „Do przerwy 4:1. Trudne decyzje na boisku sportowym”

2. Odczytanie przez liderów grup własnych propozycji rozwiązań problemu z uwzględnieniem konsekwencji pozytywnych i negatywnych każdej z decyzji.



3. Sformułowanie wniosku końcowego i jego zapis.

Uwaga:

Uczniowie powinni stwierdzić, iż dla zawodników ideały (zasady) sportowej rywalizacji okazały się ważniejsze niż pragnienie wolności, którą planowali osiągnąć poprzez ucieczkę w przerwie meczu. Pozostanie i dokończenie meczu było dla zawodników kwestią honoru, zasada fair play sposobem na zwycięstwo.

III. Podsumowanie lekcji (5 min)

1. Rozmowa na temat końcowej sceny filmu (ostateczny wynik meczu – remis 4:4; owacyjne odśpiewanie „Marsylianki” przez wszystkich kibiców na stadionie im. Kolumba w Paryżu) i konkluzja, iż film jest pochwałą ludzkiego ducha rywalizacji i swoistym hołdem dla mocy piłki nożnej. Piłka nożna „językiem” między-narodowym, łączącym ludzi mimo wielu różnic wynikających z koloru skóry, poglądów, sytuacji politycznej.

Karta pracy „Do przerwy 4:1. Trudne decyzje na boisku sportowym”

1. Wykorzystując schemat drzewka decyzyjnego, prześledź możliwe rozwiązania określonego problemu, uwzględniając skutki pozytywne i negatywne każdej z podjętych decyzji. Na koniec w kontekście filmu „Ucieczka do zwycięstwa” określ, czym mogli kierować się bohaterowie filmowi, podejmując ostateczną decyzję.

LEKCJA 3.

TEMAT: „Ucieczka do zwycięstwa”

– (nie)typowy film z piłką nożną w tle

Cele lekcji (operacyjne):

Uczeń

- potrafi określić problematykę utworu,
- rozróżnia wyznaczniki gatunkowe omawianego filmu,
- potrafi dokonać oceny tekstu kultury (filmu),
- umie stworzyć rzeczową wypowiedź ustną lub pisemną w określonej formie.

Przebieg lekcji (kolejne kroki):

I. Wprowadzenie do lekcji (10 min)

1. Czynności organizacyjne: sprawdzenie listy

obecności, określenie tematu lekcji, podział klasy na 4 grupy.

2. Rozmowa kierowana. Określenie cech gatunkowych filmu „Ucieczka do zwycięstwa”. Ocena filmu i jego przesłania w kontekście tematu cyklu lekcyjnego: Impreza propagandowa czy wielkie sportowe wydarzenie?

Uwaga:

Uczniowie powinni dostrzec, iż autor filmu stworzył interesujące dzieło, gdyż połączył dramat wojenny (np. ucieczka z obozu jenieckiego, ruch oporu) z kinem sportowym (np. treningi i przygotowania do meczu, finałowy mecz, w którym alianci i czołówka światowych piłkarzy, m.in. Pele i Polak Kazimierz Deyna, walczą na paryskim boisku „jak równy z równym” z niemiecką drużyną narodową).

3. Stworzenie sytuacji problemowej: Co sprawia, że „Ucieczka do zwycięstwa” zasługuje na uwagę widza?

II. Lekcja właściwa (25 min)

1. Określenie zadań dla poszczególnych grup uczniowskich.

Karta pracy „Od sprawozdawcy do recenzenta”

2. Odczytanie przez liderów grup wypowiedzi pisemnych zredagowanych w określonej w Karcie pracy formie.

III. Podsumowanie lekcji (10 min)

1. Ocena pracy grup i indywidualnego zaangażowania uczniów podczas kolejnych zajęć składających się na cykl lekcji poświęconych filmowi „Ucieczka do zwycięstwa”.

2. Samoocena pracy uczniów i ich ocena cyklu lekcyjnego.

Karta pracy „Od sprawozdawcy do recenzenta”

Zadanie dla gr. I: W roli niemieckiego sprawozdawcy radiowego

Wyobraź sobie, że jesteś sprawozdawcą radiowym pracującym dla rozgłośni niemieckiej w czasach II wojny światowej. 15 sierpnia 1943 r. znalazłeś się na trybunach paryskiego stadionu i mogłeś obejrzeć niecodzienne wydarzenie – mecz piłki nożnej rozegrany między niemiecką drużyną

narodową a zespołem złożonym z aliantów i czołowych światowych piłkarzy.

Z punktu widzenia dziennikarza radiowego napisz sprawozdanie z meczu rozegranego 15 sierpnia 1943 r. na stadionie im. Kolumba w Paryżu. Pamiętaj, że Twój tekst powinien uwzględniać elementy propagandy niemieckiej.

Zadanie dla gr. II: W roli dziennikarza prasowego – członka francuskiego ruchu oporu

Wyobraź sobie, że jesteś dziennikarzem, który znalazł się 15 sierpnia 1943 r. na stadionie im. Kolumba w Paryżu wśród kibiców niecodziennego meczu piłki nożnej rozegranego między niemiecką drużyną narodową a zespołem złożonym z aliantów i czołowych światowych piłkarzy.

Jako tajny działacz francuskiego ruchu oporu napisz notatkę prasową dla nielegalnej gazety wydawanej w „podziemiu”. Pamiętaj, że Twój tekst powinien podnosić ducha walki i morale wśród walczących nie tylko na boisku zawodników złożonych z aliantów, ale także na froncie i w ruchu oporu.

Zadanie dla gr. III: W roli dziennikarza sportowego współpracującego z ruchem oporu

Wyobraź sobie, że jesteś przedwojennym działaczem i dziennikarzem sportowym. Ze względu na wybuch II wojny światowej od kilku lat nie został rozegrany żaden mecz piłki nożnej.

Jako zagorzały kibic piłki nożnej znalazłeś się 15 sierpnia 1943 r. na trybunach paryskiego stadionu i mogłeś obejrzeć niecodzienne wydarzenie – mecz piłki nożnej rozegrany między niemiecką drużyną narodową a zespołem złożonym z aliantów i czołowych światowych piłkarzy.

Obejrany mecz wywołał w Tobie ogromne emocje i postanowiłeś wykorzystać to sportowe wydarzenie, aby przypomnieć zasady fair play obowiązujące nie tylko sportowców, ale także i ludzi, niezależnie od miejsca i sytuacji.

Zredaguj „Kodeks zasad sportowych”, który mógłby obowiązywać także mimo wojny, czego dowiedli zawodnicy meczu rozegranego w czasie II wojny światowej.

Zadanie dla gr. IV: W roli współczesnego recenzenta filmowego

Wyobraź sobie, że jesteś współczesnym dziennikarzem prasowym. Właśnie obejrzałeś premierę filmu „Ucieczka do zwycięstwa” w reż. Johna Hustona, do którego muzykę napisał Bill Conti.

Wyraź swoją opinię i napisz krótką recenzję filmową, w której zachęcisz widzów do obejrzenia filmu, podając co najmniej trzy rzeczowe argumenty przemawiające na korzyść dzieła.

W swojej wypowiedzi uwzględnij np. portrety bohaterów, głównych postaci filmu (osobowość, wyraźne rysy charakterologiczne, przemiana), sceny pełne napięcia, dynamizmu (sceny obozowe, ucieczka z obozu, finałowy mecz, brawurowa gra światowej sławy zawodników), muzykę (podkreślającą emocje, pełną liryzmu).

Załącznik 2. Karta ewaluacyjna dla ucznia

Podkreśl wybraną odpowiedź.

1. Czy cykl lekcji poświęconych filmowi „Ucieczka do zwycięstwa” był dla Ciebie interesujący?

TAK NIE NIE MAM ZDANIA

2. Czy byłeś/byłaś zaangażowany/zaangażowana w prace grupy?

TAK NIE

3. Czy atmosfera w grupie sprzyjała pracy?

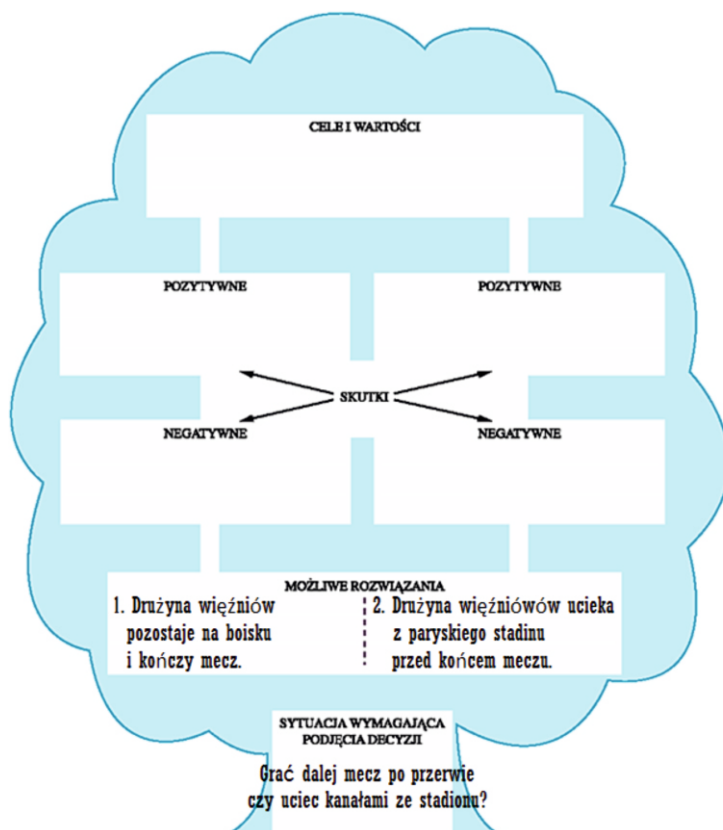
TAK NIE NIE MAM ZDANIA

4. Czy chciałbyś/chciałabyś, aby lekcji z edukacji filmowej było więcej?

TAK NIE NIE MAM ZDANIA

Edyta Wójcicka

Publiczne Gimnazjum nr 3
w Ostrowcu Świętokrzyskim



WSPARCIE DLA PASJONATÓW PIŁKI RĘCZNEJ DEBATA WUEFISTÓW

SUPPORTING HANDBALL ENTHUSIASTS
DEBATE OF PE TEACHERS

W trzecim dniu Międzynarodowej Konferencji Nauczycieli Wychowania Fizycznego „Piłka ręczna w szkole” uczestnicy spotkali się w Centrum Edukacyjnym ŚCDN w Wólce Milanowskiej, aby podsumować konferencję oraz rozmawiać o kondycji wychowania fizycznego w szkołach. Dyskusję poprzedził wykład pt. „Aksjologia piłki ręcznej”, wygłoszony przez dra Stanisława Hojdę z Politechniki Świętokrzyskiej.

– Mam nadzieję, że wykład dra Stanisława Hojdy jeszcze bardziej utwierdzi Państwa, że mimo różnych problemów warto się piłką ręczną zajmować w szkole. Ta dyscyplina jak żadna inna kształtuje tyle dobrych cech wśród młodych ludzi. Rozwija wszystkie zdolności motoryczne, uczy współdziałania w zespole – rozpoczął spotkanie Jacek Wołowicz, dyrektor ŚCDN.

Niżej przytaczamy niektóre głosy w dyskusji:

Stanisław Majorek, trener: – To wielka przyjemność uczestniczyć w konferencji poświęconej mojej ukochanej dyscyplinie sportowej. Z uwagą wysłuchałem wykładów oraz przyglądałem się zajęciom praktycznym. Dla mnie największą zaletą tego spotkania była możliwość uczestniczenia w rozmowach dotyczących piłki ręcznej. Jestem szczęśliwy, że mogłem spotkać tylu fanów szczypiorniaka w jednym miejscu. To tylko potwierdza, że Świętokrzyskie jest zagłębiem tej dyscypliny. Gratuluję dyrektorowi Jackowi Wołowcowi pomysłu zorganizowania konferencji „Piłka ręczna w szkole”. Dyrektorzy innych placówek doskonalących nauczycieli powinni brać przykład. Jestem pod wielkim wrażeniem pracowników Świętokrzyskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli, którzy tak sprawnie wszystko zorganizowali i przeprowadzili. Pierwsza konferencja „Piłka ręczna w szkole” była wspaniała, ale ta druga zachwycała mnie jeszcze bardziej. Życzę powodzenia przy kolejnych.

Nauczycielka: – Mam 25-letni staż pracy. Nie zdarzyło mi się ani razu, aby rodzic przyszedł do mnie i zapytał: „Jaki sport może trenować w szkole moje dziecko?”. Raczej dopytują, jak zwolnić dziecko z lekcji wuefu. Kiedy byłem wychowawcą klasy, rodzice na wywiadówkach prosili o podanie stopni z matematyki, polskiego, biologii czy historii. A często w ogóle nie interesowali się wynikami dziecka z wuefu, plastyki czy muzyki. Lekceważąco traktowali te przedmioty.

Stanisław Majorek, trener: – Nie zazdrościsz sytuacji dzisiejszym wuefistom czy trenerom na tym podstawowym – szkolnym poziomie. Przed laty, kiedy zabierałem zawodników na obozy



Krzysztof Polechajło z Międzyrzecza (po prawej) był uczestnikiem konferencji „Piłka ręczna w szkole” w 2010 roku i jako pierwszy zapisał się na drugą edycję konferencji. W nagrodę od organizatorów otrzymał piłkę ręczną z podpisami zawodników Vive Targi Kielce

sportowe, to mieszkaliśmy w spartańskich warunkach, ale uczestnicy za nic nie płacili. Dziś za taki wyjazd w dużej mierze płacą rodzice dzieci. Nie wszystkich na to stać.

Jacek Wołowicz: – Trzeba zmienić mentalność zarówno dzieci, jak i ich rodziców, aby wzrosła ranga wychowania fizycznego. Zajęcia sportowe muszą być traktowane na równi z innymi przedmiotami. Marzyłem i marzę, żeby na meczach, kiedy grają dzieci, na trybunach licznie zasiadali kibicujący rodzice, dziadkowie, nauczyciele i koledzy.

dr Stanisław Hojda: – Niestety nie ma ogólnopolskiej debaty o wychowaniu fizycznym.

Nauczyciel: – Dwa lata temu byłem na mistrzostwach Polski piłki ręcznej juniorów. Miałem problem z zebraniem podstawowego składu drużyny, nie mówiąc już o rezerwowych.

Nauczycielka: – Mam w szkole dobrą drużynę w piłkę ręczną, ale żeby rozegrać mecz, muszę jechać aż 80 kilometrów, ponieważ nikt bliżej nie gra w szczypiorniaka. A pieniądze na wyjazd coraz trudniej zdobyć.

Jacek Wołowicz: – Dobrze byłoby, aby Związek Piłki Ręcznej wspierał takich pasjonatów piłki ręcznej jak Państwo, którzy przyjęliście zaproszenie do udziału w naszej konferencji. Wiem, że wielu z Was, trenując z dziećmi piłkę ręczną, nie może liczyć na żadną pomoc – ani szkoły, ani władz samorządowych. Sami borykacie się z problemami. Powinny się znaleźć pieniądze na wsparcie nauczycieli, którzy na etapie szkolnym zajmują się tą dyscypliną.

Stanisław Majorek: – Związek Piłki Ręcznej musi szanować i wspierać nauczycieli wuefu, którzy zajmują się szczypiorniakiem, bo oni wykonują tę podstawową pracę. To od nich zależy, jacy zawodnicy trafią do klubów.

dr Stanisław Hojda: – Szkolnych pasjonatów piłki ręcznej trzeba wspierać i podtrzymywać na duchu. Dawać im zastrzyk entuzjazmu i potwierdzać, że to, co robią jest dobre. To jest właśnie największa wartość tej konferencji.

Wysłuchała:
Martyna Głębocka

WARTO GRAĆ W SZCZYPIORNIAKA

Rozmowa z prof. Januszem Czerwińskim, byłym rektorem AWFis w Gdańsku oraz byłym zawodnikiem i trenerem reprezentacji Polski w piłce ręcznej

YOU PLAY HANDBALL

Interview with prof. Janusz Czerwinski, a former rector of AWFis in Gdansk, former player and coach of the Polish national handball

Jak Pan ocenia tegoroczną II Międzynarodową Konferencję „Piłka ręczna w szkole”?

– Była bardzo udana. Świetnie przygotowana merytorycznie. Warto pochwalić wykłady Allana Lunda z Danii oraz Milana Petronijevica z Serbii, które wzbogaciły program nowinkami ze świata międzynarodowej piłki ręcznej. Podobały mi się zajęcia praktyczne, zwłaszcza zestawy ćwiczeń dotyczące szybkości. Zmartwiło mnie jedynie to, że w tym roku pojawiło się mniej uczestników. To niepokojące zjawisko i duża strata dla nauczycieli wychowania fizycznego oraz trenerów piłki ręcznej na szkolnym poziomie. Wiele skorzystałoby, biorąc udział w tym spotkaniu.

Nauczyciele podkreślali, że nie wszyscy dyrektorzy chętnie zgadzali się na udział w konferencji w trakcie roku szkolnego.

– Do mnie też dotarły takie głosy. Uważam, że Związek Piłki Ręcznej musi bardziej zaangażować się w rekrutację uczestników kolejnej, trzeciej już konferencji. Działacze związkowi powinni zachęcać trenerów do udziału w tego typu imprezach. To najlepsza forma wymiany doświadczeń i poznania nowinek szkoleniowych.

Czy dzięki tej konferencji piłka ręczna będzie bardziej popularna w szkołach?

– Mam nadzieję. Po to ją organizujemy i zapraszamy do udziału nauczycieli wychowania fizycznego. Jestem przekonany, że o kondycji szczypiorniaka decydują właśnie wuefści. To od ich zaangażowania, determinacji, umiejętności i wiedzy zależy, czy ta dyscyplina sportu będzie się rozwijała. To oni wyłapują w szkole talenty, uczą podstawowych zachowań na boisku. Mogą rozkocharać w tej dyscyplinie lub zrazić do niej.

W czasie drugiego dnia konferencji poświęconego zajęciom praktycznym bardzo uważnie obserwował Pan ćwiczących nauczycieli. Jak Pan ich ocenia?

– Jestem zdumiony ich umiejętnościami i kondycją. Wykonują wiele trudnych ćwiczeń. To dobrze o nich świadczy. Przyjechali nauczyciele, dla których piłka ręczna jest ważna. Dużo już potrafią i z zapałem poznają nowe rzeczy. Są otwarci i chętni do nauki. Ich zapał jest budujący.

Jednak w polskich szkołach szczypiorniak jest ciągle na szarym końcu. Uczniowie grają w piłkę nożną, siatkową, może w kosza, a w piłkę ręczną rzadko. Dlaczego?

– Niestety piłka ręczna jest niedoceniana w szkołach. Przyznaję, że my – teoretycy i praktycy oraz decydenci piłki ręcznej – trochę sami zawiniliśmy. Nie zadbałszy, aby piłka ręczna należała do grupy dyscyplin obowiązkowych na lekcjach wychowania fizycznego. Powinna być na stałe wpisana do szkolnych programów nauczania. Przez wiele lat pokutowało przekonanie, że jest to dyscyplina, w której dochodzi do wielu urazów. Rzeczywiście, kiedy na boiskach dominowały

asfaltowe podłoża zdarzały się kontuzje u dzieci i nastolatków. To odstraszało nauczycieli. Jednak powstało wiele nowoczesnych hal i boisk ze świetnymi podłożami. Warto na nich grać w szczypiorniaka.

Od lat jest Pan wielkim orędownikiem piłki ręcznej, co jest takiego fascynującego w tej dyscyplinie?

– To wszechstronnie rozwijający sport. Stwierdzam to z całym przekonaniem na podstawie wieloletniego doświadczenia oraz znajomości pedagogiki, fizjologii i psychologii. To dyscyplina, która zwłaszcza w okresie dorastania odgrywa istotną rolę w dojrzewaniu młodego człowieka. Rozwija jak żaden inny sport. Wpływa na zdolności motoryczne i wytrzymałość, kształtuje koordynację. Ma wielkie walory psychologiczne. Uczy współdziałania w grupie i zdyscyplinowania. To wartości, które przydają się nie tylko na boisku, ale w życiu. Zawdzięczam piłce ręcznej bardzo wiele. Sport sprawił, że szerzej spojrzałem na siebie i na życie. Treningi przekonały mnie, że trzeba wykorzystywać swoje możliwości oraz warto się rozwijać. Sport generalnie jest bardzo potrzebny

młodym ludziom, a niestety coraz mniej się do niego garną.

Podsumowując naszą rozmowę, jaki jest największy sukces II Międzynarodowej Konferencji „Piłka ręczna w szkole”?

– Największym sukcesem jest ogromne zainteresowanie uczestników. Wytrzymali nie tylko wielogodzinne wykłady, ale świetnie poradzi sobie także z częścią praktyczną. Aktywnie uczestniczyli w zajęciach. Było widać, że zastanawiali się, jak dane ćwiczenie mogą poprowadzić z uczniami. Na pewno wykorzystają w pracy zdobytą w trakcie konferencji wiedzę. A dzięki temu będziemy mieli więcej osób grających w szczypiorniaka.

Weźmie Pan udział w kolejnej konferencji?

– Oczywiście. Związałem się z Kielcami i Świątokrzyskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli. Wiem, że dyrektor Jacek Wołowicz ma nowe pomysły. Będę je aktywnie wspierał, ponieważ to świetne przedsięwzięcie.

Dziękuję za rozmowę.

Martyna Głębocka



POWIEDZIELI O II MIĘDZYNARODOWEJ KONFERENCJI „PIŁKA RĘCZNA W SZKOLE”:

IT WAS SAID ABOUT THE SECOND INTERNATIONAL
CONFERENCE „HANDBALL AT SCHOOL”:

Wojciech Miodoński, Zespół Szkół Sportowych nr 1 w Krakowie: – Gramy w szkole w piłkę ręczną, stąd moja chęć pogłębienia doświadczeń dotyczących szczypiorniaka. Interesuje mnie podejście innych trenerów, to, w jaki sposób dochodzą do sukcesu, do wyników sportowych. Podobały mi się warsztaty praktyczne Milana Petronijevica. Gra zespołów bałkańskich jest bardzo dynamiczna. Milan w czasie zajęć podkreślał istotę szybkiej reakcji na to, co dzieje się na boisku. Byłem dwa lata temu na pierwszej konferencji dotyczącej piłki ręcznej, dobrze ją oceniałem, wobec tego nie zastanawiałem się, czy przyjechać na kolejną. Jestem i już czekam na kolejne.



Marek Góralski, Samorządowe Gimnazjum w Bolszewie, woj. pomorskie: – Pierwszy raz uczestniczę w takiej konferencji. Dopiero zaczynam swoją przygodę z piłką ręczną. Na pewno wykorzystam w pracy z uczniami zdobytą tu wiedzę, zwłaszcza tę praktyczną.



Cezary Lewandowski, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4 w Wejherowie: – Konferencja jest świetna. Bardzo mi brakuje takich spotkań dla nauczycieli wuefu. Niestety w naszym województwie w ogóle ich nie ma. To była jedyna oferta, jaką znaleźliśmy. Chcemy reaktywować piłkę ręczną w naszym powiecie, kiedyś była bardzo popularna. Mamy dobre tradycje i trzeba do nich wrócić.



Joanna Syska, Samorządowe Gimnazjum w Bolszewie, woj. pomorskie: – Jestem zachwycona konferencją. Podpatrzyłam sporo nowych pomysłów, które wykorzystam w pracy. Bardzo podobały mi się zajęcia praktyczne z uczniami trzeciej klasy szkoły podstawowej. Pracuję z gimnazjalistami, a teraz przekonałam się, że można również grać w szczypiorniaka z dużo młodszymi dziećmi. Warto to wykorzystać.



Konrad Luciak, III LO im. C. K. Norwida: – Warsztaty były rewelacyjne. Dobrze też było się spotkać w środowisku ludzi zajmujących się tą dyscypliną sportu zawodowo.



Agata Rostkowska, Publiczne Gimnazjum nr 2 w Małkini Górnej: – Dla mnie najistotniejsze było spotkanie z innymi wuefistami, którzy prowadzą w szkołach drużyny piłki ręcznej. Wymiana doświadczeń, podzielenie się problemami oraz pochwalenie sukcesami były mi potrzebne. Chwała organizatorom za taką możliwość.





ZAJĘCIA WARSZTATOWE

– HALA SPORTOWA POLITECHNIKI ŚWIĘTOKRZYSKIEJ

Kielce, 25 maja 2012 r.



Allan Lund z Danii podczas zajęć nt. „Doskonalenie umiejętności technicznych i taktycznych w pierwszej, drugiej i trzeciej fazie gry”



Milan Petronijevic z Serbii, trener metodyczny EHF, zapoznaje uczniów z zasadami gry w minipilkę ręczną



„Szybkość, zwinność i prędkość w zakresie podstawowych umiejętności piłki ręcznej” – to temat warsztatów, które poprowadził z nauczycielami Milan Petronijevic



Ilona Hapkova z Czech, trener metodyczny EHF, pokazywała, jak zorganizować zajęcia wychowania fizycznego, uwzględniając dużą liczebność grupy



Dariusz Tomaszewski, trener młodzieżowej kadry narodowej, podczas warsztatów na temat doskonalenia podejmowania decyzji (szybkich i właściwych) w elementach gry w ataku i w obronie



Trener Stanisław Majorek (tu górną po lewej) poprowadził dla nauczycieli kompleksowe ćwiczenia techniczno-taktyczne. Obok: Zbigniew Tłuczyński – reprezentant Polski w piłce ręcznej, prof. dr hab. Janusz Czerwiński – w przeszłości zawodnik i trener reprezentacji Polski w piłce ręcznej i dr Stanisław Hojda – były trener kieleckich szczypiornistów w ekstraklasie



dr hab. Michał Spieszny wyjaśniał nauczycielom, jak kształtować szybkość i wytrzymałość szybkościową w treningu taktyczno-technicznym



Nauczyciele w trakcie ćwiczeń poprawiających szybkość